

ЗАКОН за пътищата

Обн., ДВ, бр. 26 от 29.03.2000 г., изм. и доп., бр. 88 от 27.10.2000 г., в сила от 27.10.2000 г., изм., бр. 111 от 28.12.2001 г., бр. 47 от 10.05.2002 г., изм. и доп., бр. 118 от 20.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 9 от 31.01.2003 г., в сила от 31.01.2003 г., изм., бр. 112 от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм. и доп., бр. 6 от 23.01.2004 г., изм., бр. 14 от 20.02.2004 г., в сила от 20.02.2004 г., бр. 88 от 4.11.2005 г., изм. и доп., бр. 104 от 27.12.2005 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., бр. 64 от 8.08.2006 г., изм., бр. 102 от 19.12.2006 г., доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., изм. и доп., бр. 108 от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., бр. 69 от 5.08.2008 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., доп., бр. 41 от 2.06.2009 г., в сила от 1.07.2009 г., изм. и доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., бр. 75 от 18.09.2009 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г., доп., бр. 87 от 5.11.2010 г., изм., бр. 19 от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г., бр. 55 от 19.07.2011 г., изм., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., бр. 44 от 12.06.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 47 от 22.06.2012 г., изм., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 16 от 25.02.2014 г., изм., бр. 53 от 27.06.2014 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. и доп., бр. 10 от 6.02.2015 г., в сила от 6.02.2015 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г., бр. 37 от 22.05.2015 г., доп., бр. 61 от 11.08.2015 г., в сила от 1.11.2015 г., изм., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм., бр. 30 от 15.04.2016 г., в сила от 15.04.2016 г., доп., бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г., изм. и доп., бр. 11 от 31.01.2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 89 от 7.11.2017 г., изм. и доп., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 31 от 10.04.2018 г., изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г., бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм., бр. 14 от 18.02.2020 г., бр. 60 от 7.07.2020 г., в сила от 28.03.2020 г., бр. 17 от 26.02.2021 г., изм. и доп., бр. 23 от 19.03.2021 г., в сила от 19.03.2021 г., бр. 14 от 10.02.2023 г., в сила от 10.02.2023 г., бр. 66 от 1.08.2023 г., в сила от 1.12.2023 г., бр. 13 от 13.02.2024 г., в сила от 13.02.2024 г.

(*) (Бел. ред. - относно влизането в сила на измененията на Закона за пътищата с ДВ, бр. 12 от 13.02.2009 г., виж Параграф единствен от Закона за допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със собствеността, ползването, управлението, стопанисването, изграждането, ремонта, поддържането и финансирането на пътищата, както и с управлението на безопасността на пътната инфраструктура в Република България.

(2) Този закон не се прилага за:

1. (доп. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.) улиците в населените места и селищните образувания, с изключение на онези от тях, които едновременно са участъци от републикански или общински пътища;
2. селскостопанските пътища, осигуряващи достъп до земеделски земи;
3. горските пътища;
4. частните пътища, неотворени за обществено ползване.

Чл. 2. (1) Пътищата образуват единна пътна мрежа и служат основно за превоз на пътници и товари.

(2) Пътната мрежа се развива съобразно транспортните и социалните потребности на обществото, инфраструктурата на населените места и изискванията в нормативните актове, свързани с националната сигурност, опазването на околната среда и безопасността на движението.

Чл. 3. (1) Пътищата са републикански и местни.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 47 от 2012 г.) Републикански пътища са автомагистралите, скоростните пътища и пътищата от първи, втори и трети клас, които осигуряват транспортни връзки от национално значение и образуват държавната пътна мрежа. Отделни републикански пътища са включени в трансевропейската пътна мрежа.

(3) Местните пътища са общински и частни, отворени за обществено ползване, които осигуряват транспортни връзки от местно значение и са свързани с републиканските пътища или с улиците.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм., бр. 75 от 2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Списъците на републиканските и общинските пътища и промените в тях се утвърждават от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с кметовете на общините.

(5) Класификацията на републиканските пътища се извършва при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(6) Промяната на републикански пътища в общински се утвърждава от Министерския съвет след съгласие на общинските съвети на съответните общини.

(7) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Автомагистралите са национални обекти. Те са специално изградени и означени пътища за движение само на моторни превозни средства с високи скорости и притежават следните характеристики:

1. имат самостоятелни платна за движение във всяка посока с разделителна ивица между тях, като всяко платно е с най-малко две ленти за движение и със специална лента за аварийно спиране;

2. пресичането с други пътища, улици, железопътни и трамвайни линии е само на различни нива;

3. вливането и отливването на движението е само на определени места;

4. нямат директни връзки към съседните прилежащи територии;

5. (нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) имат площадки за краткотраен отдих;

6. (нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) имат предпазна телена ограда.

(8) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) Скоростните пътища са национални обекти. Те са специално изградени и означени за движение пътища само на моторни превозни средства с високи скорости и притежават следните характеристики:

1. имат самостоятелни платна за движение във всяка посока с разделителна ивица между тях, като всяко платно е с най-малко две ленти за движение;

2. пресичането с други пътища, улици, железопътни и трамвайни линии е само на различни нива;

3. вливането и отливването на движението се осъществява само от пътни възли на различни нива;

4. връзките към прилежащи територии са чрез локално платно, отделено от директно трасе с разделителна ивица с широчина не по-малко от два метра;

5. имат предпазна телена ограда;

6. имат площадки за принудително спиране;

7. имат площадки за краткотраен отдих.

(9) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) За изместване на участъци от мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура, засегната при проектирането и изграждането на автомагистрала и скоростни пътища, се прилагат условията и редът на Закона за държавната

собственост, Закона за устройство на територията, Закона за горите и Закона за опазване на земеделските земи за национални обекти по смисъла на Закона за държавната собственост.

Чл. 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.) Участъците от републиканските и общинските пътища в границите на урбанизираните територии и селищните образувания имат ограничени връзки с уличната мрежа и движението по тях се осъществява с предимство.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.) Трасетата на републиканските и общинските пътища по уличната мрежа на населените места и селищните образувания се определят с общия устройствен план.

Чл. 5. (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Пътищата (пътната инфраструктура) имат следните основни елементи:

1. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) обхват на пътя;

2. пътни съоръжения;

3. пътни принадлежности.

(2) Обхватът на пътя е площта, върху която са разположени земното платно и ограничителните ивици от двете му страни, заедно с въздушното пространство над него на височина, определена с нормите за проектиране на пътищата.

(3) Обхватът на пътя по дължината на пътните съоръжения за преместване на препятствия и над тунелите включва хоризонталната проекция на съоръжението върху терена и ограничителните ивици от двете страни на тази проекция.

(4) Ограничителните ивици по ал. 2 и 3 са с ширина до 2 м всяка.

(5) Широчината на обхвата на пътя извън населените места и в границите на урбанизираните територии с нерегулирани съседни терени се определя с проекта на пътя.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2009 г.) Широчината на обхвата на първостепенните улици, които са част от републиканските или общинските пътища, в границите на урбанизираните територии се определя с подробен устройствен план.

(6а) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2000 г., доп., бр. 47 от 2012 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) При изграждане на нови пътища или реконструкция на участъци от съществуващи, с изключение на автомагистралите и скоростните пътища, успоредно на платното за движение от двете страни могат да се изграждат велосипедни алеи. При реконструкция на съществуващите пътища велосипедните алеи се изграждат върху стабилизирани банкети. При строителство на нови пътища велосипедните алеи се включват в обхвата на пътното платно. Велосипедните алеи се отделят от платното за автомобилно движение с открит бордюр и/или предпазна ограда.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Пътните съоръжения и пътните принадлежности се разполагат в обхвата на пътя, с изключение на базите за поддържане на републиканските пътища, енергозахранващите и осветителните съоръжения заедно с прилежащите им терени и снегозащитните съоръжения, които могат да се разполагат извън него.

Чл. 6. (1) Републиканските и общинските пътища имат от двете си страни ограничителна строителна линия, която се разполага на 50 м при автомагистралите, на 25 м при останалите републикански пътища и на 10 м при общинските пътища, измерена хоризонтално и перпендикулярно на оста на пътя от края (ръба) на платното за движение или на лентата за аварийно спиране.

(2) Когато ограничителната строителна линия попада в обхвата на пътя, тя се измества и се разполага по външния край на ограничителната ивица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.) В границите на урбанизираните територии ограничителната строителна линия се определя с устройствените и застроителните планове.

Чл. 7. (1) Републиканските пътища извън границите на урбанизираните територии и селищните образувания имат от двете си страни обслужващи зони.

- (2) Обслужващата зона обхваща ивицата земна площ с широчина 100 м при автомагистралите и 50 м при другите републикански пътища, измерена хоризонтално и перпендикулярно на оста на пътя от края на неговия обхват.
- (3) По дължината на пътните съоръжения за преместване на препятствия, на специално уширените пътни участъци и на тунелите обслужващата зона по ал. 2 е с широчина 1000 м.
- (4) Промяната на широчината на обслужващата зона се извършва плавно на дължината 1000 м преди началото и след края на участъка по ал. 3.

Глава втора СОБСТВЕНОСТ

Чл. 8. (1) Пътищата са публична и частна собственост.

- (2) Републиканските пътища са изключителна държавна собственост.
- (3) Общинските пътища са публична общинска собственост.
- (4) Частните пътища са собственост на отделни юридически или физически лица.
- (5) Собствеността на пътищата се разпростира върху всички основни елементи по условията на чл. 5.

Глава трета ПОЛЗВАНЕ

Чл. 9. (1) (Доп. – ДВ, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г.) Пътищата са отворени за обществено ползване при спазване на реда и правилата, установени с този закон и със Закона за движението по пътищата.

- (2) Частните пътища могат да бъдат отворени за обществено ползване, когато това се налага от обществени интереси, по инициатива на съответния общински съвет и със съгласието на собственика при договаряне на взаимоотношенията. В договора задължително се включват клаузи, определящи вида и размера на дължимото обезщетение и задълженията на страните по поддържането и ремонта на пътя.
- (3) Собствениците или администрацията, управляващи пътищата, могат да въведат временни забрани за обществено ползване на отделни пътища или участъци от тях при извършване на ремонтни работи, при природни бедствия и аварии, при неблагоприятен водотоплинен режим на настилката, при възникване на опасност за сигурността на движението и при провеждане на масови спортни мероприятия.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" въвежда забрани за обществено и специално ползване на отделни пътища за някои видове пътни превозни средства, когато това е необходимо за осигуряване на безопасността на движението.
- (5) Забрани по ал. 3 и 4 се въвеждат след съгласуване с органите на Министерството на вътрешните работи, а за специално уширените пътни участъци - и с Министерството на отбраната.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Контролът на организацията на движението и на дейностите по ал. 3 се осъществява от оправомощени длъжностни лица на службите за контрол на Министерството на вътрешните работи и на собственика на пътя (улицата, която едновременно е участък от републикански или общински път) или на администрацията, управляваща пътя, в съответствие с изискванията, определени с наредбата по чл. 3, ал. 3 от Закона за движението по пътищата.

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 6 от 2004 г., изм. и доп., бр. 104 от 2005 г., изм., бр. 64 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм., бр. 80 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г.) За преминаване

по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разстояние:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г., доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) такса за ползване на платената пътна мрежа - винетна такса за пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7 и 7а; заплащането на винетната такса дава право на едно пътно превозно средство да ползва за определен срок платената пътна мрежа;

2. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г., доп., бр. 60 от 2019 г., в сила от 16.08.2019 г.) такса за изминато разстояние - тол такса за пътни превозни средства по чл. 10б, ал. 3; заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси; таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътният участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

(2) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) При установено движение по платената пътна мрежа, когато за съответното пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност. В този случай се освобождават от административнонаказателна отговорност и всички други лица, които могат да носят такава във връзка с конкретното пътно превозно средство.

(2а) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) При установено движение по платената пътна мрежа, когато за пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, се изпраща уведомление на електронна поща или кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер, или по друг начин, в зависимост от предоставените данни за контакт, декларирани при заплащането на последната пътна такса за съответното пътно превозно средство.

(2б) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) Уведомяването се извършва от лицето, събиращо пътни такси, или от доставчик на услуги по чл. 10з или по чл. 10и, в зависимост от това чрез кое от тези лица е заплатена последната пътна такса по ал. 1 или с кое от тях уведомяването лице има сключен договор за електронно събиране на пътни такси за съответното пътно превозно средство.

(2в) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) Уведомяването се извършва в срок до три работни дни от датата, на която е установено движение на пътно превозно средство без заплатена съответна пътна такса по ал. 1.

(2г) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) При недеklarирани или неправилно декларирани данни за контакт, както и при уведомяване от контролните органи съгласно чл. 189е, ал. 2 от Закона за движението по пътищата, уведомяването по ал. 2а се счита за редовно извършено.

(2д) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.) Уведомяването има информативен характер и не е предпоставка за ангажиране или освобождаване от административнонаказателна отговорност.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Списъкът на пътищата, включени в обхвата на платената пътна мрежа, по които може да се събира такса за ползване на пътната инфраструктура - винетна такса, или такса за изминато разстояние - тол такса, се приема с решение на Министерския съвет. Списъкът се обнародва в "Държавен вестник". Списъкът на тол сегментите, включени в обхвата на платената пътна мрежа, се приема с решение на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" и се публикува на интернет страницата на агенцията.

(4) За ползване на отделни съоръжения по републиканските пътища по ал. 1 - мостове, тунели и/или планински проходи, посочени в списък, приет с решение на Министерския съвет и обнародван в "Държавен вестник", може да се въвежда такса за ползване на съответното съоръжение и/или проход. Тази такса не се въвежда за пътищата, за които се събира такса по ал. 1, т. 2.

(5) За специално ползване на републиканските пътища или на части от тях се събират отделни такси.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп., бр. 31 от 2018 г., изм., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., бр. 14 от 2020 г., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.12.2023 г.) Размерът на таксите по ал. 1, 2, 4 и 5 и по чл. 10б, ал. 5 се определя с тарифа на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Условието и редът за събиране на таксите по ал. 4 и 5 се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Обслужването на картовите плащания по събирането на приходите по ал. 1 се извършва по реда на чл. 4, ал. 4 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, като плащания могат да се извършват и чрез карти за гориво, издавани от лица, с които Агенция "Пътна инфраструктура" сключва договори при еднакви публично оповестени общи условия.

(7) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Условието, редът и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминатото разстояние, се определят с наредба на Министерския съвет в съответствие с изискванията на Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, наричана "Директива 1999/62/ЕО" и Директива (ЕС) 2019/520 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване и за улесняване на трансграничния обмен на информация за неплащане на пътни такси в Съюза (ОВ, L 91/45 от 29 март 2019 г.). С наредбата се определят и условията и редът за събиране на таксите по ал. 1 и 2 и по чл. 10б, ал. 5.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., предишна ал. 2, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г.) Въвеждането на таксите по ал. 1 за преминаване по републикански пътища, които са извън трансевропейската пътна мрежа или по техни участъци, с цел управление на пътните потоци по паралелни (алтернативни) направления на трансевропейската пътна мрежа, не трябва да води до дискриминация по отношение на международния трафик и до нарушаване на конкуренцията между отделните превозвачи.

(9) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., доп., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) За движение по републиканските пътища на пътни превозни средства на Министерството на вътрешните работи, на Националната служба за охрана, на Държавна агенция "Национална сигурност", на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", на Главна дирекция "Охрана" към министъра на правосъдието, на Бюрото по защита при министъра на правосъдието, на центровете за спешна медицинска помощ и на въоръжените сили не се заплащат такси по ал. 1, 4 и 5. Автомобилите на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" и Агенция "Митници" с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, осъществяващи контрол на пътя, не заплащат таксите по ал. 1, т. 2.

(10) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" осъществява правомощията на държавата във връзка със събирането на пътните такси по този член и функциите на лице, събиращо пътни такси, както и по управлението на смесената система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминатото разстояние, както и дейността по практическото прилагане, въвеждането, функционирането и контрола на системата за събиране на пътните такси.

(11) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" оперира и поддържа Електронната система за събиране на пътни такси по ал. 1, която се състои от електронна система за издадените електронни винетки и електронна система за събиране на тол такси.

(12) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" осигурява възможност на ползвателите на платената пътна мрежа да заплатят съответната такса по ал. 1 и 2 по електронен и банков път, както и чрез картово разплащане и в брой в пунктовете за продажба, както и да заплатят такса за електронна винетка за пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7 и 7а и маршрутна карта за пътни превозни средства по чл. 10б, ал. 3 чрез терминали за самотаксуване, разположени по платената пътна мрежа и в областните градове на страната.

(13) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Разположението на терминалите за самотаксуване се определя с решение на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

(14) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Пунктове за продажба се разкриват най-малко в близост до граничните контролно-пропускателни пунктове, на територията на граничните контролно-пропускателни пунктове, в областните градове, както и по протежение на платената пътна мрежа, като за целта Агенция "Пътна инфраструктура":

1. разкрива пунктове за продажба в областните пътни управления и/или в пунктовете на Националното тол управление, открити по републиканската пътна мрежа, и/или

2. сключва договори при еднакви публично оповестени общи условия и цени и съобразно техническите възможности на електронната система за събиране на пътни такси с търговци, отговарящи на изискванията, определени с решение на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура", като агенцията определя местата, на които да се разкрият пунктове за продажба, и осигурява елементи от техническото и софтуерно оборудване, и/или

3. сключва договори при еднакви публично оповестени общи условия и цени с търговци по чл. 10з, ал. 2 и чл. 10и, ал. 1, които осигуряват за своя сметка техническо и софтуерно оборудване за целите на предоставяне на съответните услуги.

(15) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" сключва договорите по наредбата по ал. 7 с доставчиците на услуги за пътно таксуване, които отговарят на условията, определени в този закон и наредбата, като прилага еднакви публично оповестени общи условия и цени.

(16) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.03.2019 г., отм., бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.).

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 64 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., доп., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм., бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., бр. 80 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) (В сила от 16.08.2019 г. по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона - ДВ, бр. 105 от 2018 г.) Винетните такси се диференцират в зависимост от срока, за който е платена винетната такса. В зависимост от срока винетните такси биват годишна, тримесечна, месечна, седмична и уикенд и имат валидност от деня, посочен като начална дата при заплащането им. Срокът на валидността на винетните такси се определя с наредбата по чл. 10, ал. 7.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) При установено ползване на платената пътна мрежа от пътно превозно средство по ал. 7 и 7а, минималната пътна такса, която се дължи за това ползване, е винетна такса с валидност за уикенд.

(3) Винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство след деклариране на регистрационния му номер, категорията на пътното превозно средство и

периода на валидност и важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от собственика или ползвателя му.

(3а) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г., доп., бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.) Отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е на собственика или на ползвателя му. При неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена винетна такса, с изключение на случаите на корекция по ал. 3б.

(3б) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г., изм., бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.) Когато при издаване на електронна винетка е допусната техническа грешка при деклариране на не повече от три символа и/или липсва символ от регистрационния номер на пътното превозно средство, включително на държавата, в която е регистрирано, или на неговата категория, се извършва корекция от съответните длъжностни лица след заявление за промяна на грешно декларирани данни от собственика или ползвателя. Когато се установи, че в Република България съществува пътнo превозно средство с идентичен на първоначално декларирания във винетката регистрационен номер, заявителят представя доказателства за заплатената от него винетна такса. Промяната в данните на електронната винетка има действие от момента на издаването ѝ и има срок на валидност до изтичането на срока на валидност на първоначално издадената.

(4) При заплащане на винетната такса се издава електронна винетка, която представлява електронен документ по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, удостоверяващ заплащането на съответната такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 и съдържащ регистрационния номер на пътното превозно средство, неговата категория, датата на заплащане на таксата и срока на валидност.

(4а) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.06.2023 г.) Лице, заплатило годишна електронна винетка, се уведомява по електронна поща или чрез кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер, или по друг начин, в зависимост от предоставените данни за контакт, два пъти – в 14-дневен срок преди изтичането на срока на валидност на винетката и втори път в двудневен срок преди изтичането на срока на валидност на винетката.

(4б) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.06.2023 г.) Лице, заплатило тримесечна електронна винетка, се уведомява по електронна поща или чрез кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер, или по друг начин, в зависимост от предоставените данни за контакт, в двудневен срок преди изтичането на срока на валидност на винетката.

(4в) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.06.2023 г.) Уведомяването по ал. 4а и 4б има информативен характер и се извършва от лицето, събиращо пътни такси, или от доставчик на услуги по чл. 10з или по чл. 10и, в зависимост от това чрез кое от тези лица е заплатена последната пътна такса.

(5) Длъжностните лица, осъществяващи контрол по изпълнение на задължението за заплащане на пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1, нямат право да изискват от собствениците или ползвателите на пътното превозно средство да представят издадената им електронна винетка или доказателства за извършеното плащане.

(6) (В сила от 16.08.2019 г. по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона - ДВ, бр. 105 от 2018 г.) Електронната винетка, издадена срещу платената винетна такса, следва пътното превозно средство и в случай на прехвърляне на собствеността на пътното превозно средство, като запазва валидността си за срока, за който е издадена.

(7) (В сила от 16.08.2019 г. по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона - ДВ, бр. 105 от 2018 г.) Винетна такса се заплаща за следните пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса до или равна на 3,5 тона:

1. моторните превозни средства, които имат най-малко четири колела и са предназначени за превоз на пътници;

2. моторните превозни средства, които имат най-малко четири колела и са предназначени за превоз на товари;

3. моторни превозни средства с повишена проходимост;

4. (нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г., отм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.).

(7а) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Винетна такса се заплаща за къмпинг автомобили от категория М1, независимо от общата им технически допустима максимална маса.

(8) Пътните превозни средства, предназначени за теглене на полуремаркета, се смятат за пътни превозни средства, предназначени за превоз на товари с над 2 оси, независимо от броя на осите и от това, дали полуремаркетото е прикачено или не.

(9) (Доп. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В случаите, когато пътно превозно средство по ал. 7 и 7а се движи с прикачено ремарке, собственикът или ползвателят е длъжен да заплати допълнителна винетна такса за същата категория пътно превозно средство, независимо от броя на осите на ремаркетото, за срока на ползване на платената пътна мрежа от пътното превозно средство с прикаченото ремарке, когато общата допустима техническа маса на състава надвишава 3,5 тона.

Чл. 10б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., доп., бр. 61 от 2015 г., в сила от 1.11.2015 г., изм., бр. 80 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г.) (1) Тол таксите се диференцират в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство и броя на осите, екологичните му характеристики и се определят за всеки отделен път или пътен участък.

(2) Контролът при навлизане и излизане на пътно превозно средство по платената пътна мрежа, отчитането на изминатото разстояние, както и заплащането на тол таксата се извършват чрез Електронна система за събиране на тол такси. Условието и редът за функциониране на Електронната система за събиране на тол такси се определят в наредбата по чл. 10, ал. 7.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство за всички пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл. 10а, ал. 7, 7а и 9, като заплащането ѝ дава право на пътното превозно средство, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени деклариранни тол данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл. 10, ал. 7, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разстояние по определен маршрут, като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му. В наредбата по чл. 10, ал. 7 се определят и начините за изчисляване и заплащане на дължимите тол такси.

(4а) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Отговорността при неправилно деклариранни данни в маршрутната карта е на собственика или на ползвателя. При неправилно деклариранни данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, включително и на държавата, в която е регистрирано, или периода на валидност на маршрутната карта, се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена тол такса.

(4б) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Ако на борда на превозното средство са инсталирани или налични две или повече бордови апаратури, ползвателят на Европейската услуга за електронно пътно таксуване носи отговорността да използва или активира съответната бордова апаратура за специфичната област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 16.08.2019 г.) Когато не е възможно да се установи действително изминатото разстояние поради причини, които не се дължат на техническа неизправност на поддържаната от Агенция "Пътна инфраструктура" Електронна система за събиране на тол такси, се приема, че съответното пътно превозно средство е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия маршрут по протежението на платената пътна мрежа, в който случай собственикът или ползвателят заплаща максимална такса, определена в тарифата по чл. 10, ал. 6.

(6) За намаляване на вредното въздействие върху околната среда от пътните превозни средства при определяне размера на таксите в тарифата по чл. 10, ал. 6 Министерският съвет определя по-ниски такси за пътните превозни средства по ал. 3, които отговарят на екологична категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕВРО VI" и по-висока, включително за "EEV".

(7) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В случай че е налице частично или пълно недеklarиране на тол данни в рамките на един календарен ден за пътно превозно средство от категорията по ал. 3, за което има действащ договор с доставчик на услуга за пътно таксуване, на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати таксата за преминаване през съответните участъци в срок до 14 дни, считано от получаването на уведомление по ал. 8. При заплащане на таксата в срока по изречение първо не се образува административнонаказателно производство.

(8) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В тридневен срок от установяване на недеklarирани тол данни доставчикът на услугата за пътно таксуване уведомява по надлежен ред собственика или ползвателя на пътно превозно средство, за което има сключен договор, като в уведомлението се съдържа и размерът на незаплатените тол такси.

(9) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) При установено ползване на платената пътна мрежа от пътно превозно средство от категорията по ал. 3, за което има закупена маршрутна карта за календарния ден с неправилно декларирани данни, собственикът или ползвателят има право да заяви писмено пред Агенция "Пътна инфраструктура" действителните данни за ползването на платената пътна мрежа за съответния период. Въз основа на това заявление Агенция "Пътна инфраструктура" извършва проверка за верността на тези данни, като в случай на потвърждение на собственика или ползвателя се предоставя възможност при необходимост да заплати таксата за ползване на незаплатените тол сегменти в срок до 14 дни от потвърждението на данните.

(10) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.12.2023 г.) Националната агенция за приходите има право на достъп до данни в Електронната система за събиране на тол такси по ред, определен с наредбата по чл. 10, ал. 7.

Чл. 10в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 104 от 2005 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 1.07.2009 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Лице с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност или вид и степен на увреждане се освобождава от заплащане на винетна такса за един лек автомобил - негова собственост или съпружеска имуществена общност, с обем на двигателя до 2000 куб. см и мощност до 117,64 kW (160 к.с.) по ред, определен с наредба на министъра на транспорта и съобщенията и министъра на труда и социалната политика.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При условията на ал. 1 от заплащане на винетна такса се освобождават лицата или семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., нова, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Електронната винетка, издадена при условията на ал. 1 и 2, не следва пътното превозно средство в случай на прехвърляне на собствеността върху него, като загубва валидност от деня на прехвърлянето. Прехвърлителят е длъжен да уведоми Агенция "Пътна инфраструктура" за извършеното прехвърляне незабавно, но не по-късно от

три работни дни, като в противен случай няма право да му бъде издадена нова безплатна електронна винетка до изтичането на първоначалната валидност на издадената във връзка с прехвърленото пътно превозно средство.

Чл. 10г. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За пътни превозни средства с чуждестранна регистрация не се събира такса по чл. 10, ал. 1, ако това е предвидено в международен договор или конвенция, по които Република България е страна.

Чл. 10д. (Нов - ДВ, бр. 104 от 2005 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За колесни трактори, тракторни ремаркета и друга самоходна техника, регистрирана за работа съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, не се заплаща такса по чл. 10, ал. 1.

Чл. 10е. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм. и доп., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Контролът на граничните контролно-пропускателни пунктове по изпълнение на задължението на пътните превозни средства с българска и чуждестранна регистрация за заплащане на таксите по чл. 10 се осъществява от длъжностни лица на Агенция "Митници" с изключение на таксите по чл. 10, ал. 1 за съответната категория пътно превозно средство, което е пристигнало на граничен контролно-пропускателен пункт в направление влизане на територията на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Пътно превозно средство, което е пристигнало на граничен контролно-пропускателен пункт в направление да напусне територията на Република България, за което не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 и/или не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2, може да напусне страната само след заплащане на таксите по чл. 10, ал. 2 за съответната категория пътно превозно средство в специализираното звено на Агенция "Митници" на съответния граничен контролно-пропускателен пункт.

(3) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В случаите по ал. 2 пътно превозно средство, за което не е заплатена такса по чл. 10, ал. 2 за съответната категория, може да напусне страната само след заплащане на такса по чл. 10а, ал. 2 – за пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7 и 7а, или съответно след заплащане на такса по чл. 10б, ал. 5 – за пътни превозни средства по чл. 10б, ал. 3, в специализираното звено на Агенция "Митници" на съответния граничен контролно-пропускателен пункт.

(4) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 27.09.2016 г., предишна ал. 3, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Пътно превозно средство, което е пристигнало на граничен контролно-пропускателен пункт, за което не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 4 и 5, може да продължи пътуването си само след заплащане на таксата за съответната категория пътно превозно средство в специализираното звено на Агенция "Митници" на съответния граничен контролно-пропускателен пункт.

(5) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Когато дейностите по проверките, свързани с паспортно-визовия режим, се извършват на територията на съседна държава, Агенция "Митници" осъществява контрол на обособени места в граничната зона.

Чл. 10ж. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) За пътно превозно средство, с което се извършва комбиниран транспорт по смисъла на чл. 56 от Закона за железопътния транспорт, не се заплаща съответната такса по чл. 10, ал. 1 при придвижването му от границата до най-близкия интермодален терминал и обратно, ако за конкретния превоз има издадено удостоверение за

вътрешен комбиниран превоз на територията на Република България по образец, утвърден от министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 10з. (Нов – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм., бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Смесената система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние включва и Европейската услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ). Европейската услуга за електронно пътно таксуване е допълваща по отношение на националната услуга за електронно пътно таксуване. Агенция "Пътна инфраструктура" създава и поддържа регистър на областите на ЕУЕПТ, национален регистър на доставчиците на ЕУЕПТ и регистър на националните доставчици на услуги за пътно таксуване.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Доставчиците на ЕУЕПТ са правни субекти, отговарящи на изискванията по ал. 3 и регистрирани в държавата членка, в която са установени, които предоставят на потребител на ЕУЕПТ достъп до ЕУЕПТ.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Търговци, регистрирани в Република България, се вписват в Национален електронен регистър на доставчиците на ЕУЕПТ, в случай че отговарят на следните изисквания:

1. притежават валиден сертификат съгласно БДС EN ISO 9001 или негов еквивалент;
2. (изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) притежават техническо оборудване и ЕО декларация или сертификат, които удостоверяват съответствието на съставните елементи на оперативната съвместимост със спецификациите;
3. (изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) притежават компетентност при предоставянето на услуги за пътно таксуване или в други свързани области;
4. имат необходимата финансова стабилност;
5. разполагат с план за управление на риска, който подлежи на проверка поне веднъж на всеки две години;
6. имат добра репутация.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В срок 24 месеца след регистрацията си доставчиците на ЕУЕПТ сключват договори за ЕУЕПТ, които покриват всички области на ЕУЕПТ. Доставчикът на ЕУЕПТ осигурява по всяко време своето покритие върху всички области на ЕУЕПТ. В случай на промяна на областите на ЕУЕПТ или при всяка друга причина, която нарушава пълното покритие, той възстановява пълното покритие в срок 6 месеца.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Споровете, възникнали между лицето, събиращо пътни такси, и доставчиците на ЕУЕПТ, които са сключили договори или са в договорни взаимоотношения с това лице, се разглеждат от Помирителна комисия към Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Компетентността и правомощията на Помирителната комисия се уреждат в наредбата по чл. 10, ал. 7, а съставът, функциите и дейността на комисията се определят с правилник, утвърден от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от оправомощено от него длъжностно лице.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) При разглеждане на спорове Помирителната комисия има право да извършва проверка дали налаганите от лицето, събиращо пътни такси, договорни условия спрямо различните доставчици на ЕУЕПТ са недискриминационни и отразяват коректно разходите и рисковете на страните по договора.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Принципите на действие на ЕУЕПТ, техническите изисквания за оперативна съвместимост на ЕУЕПТ, създаването и поддържането на национален регистър на областите на ЕУЕПТ, национален регистър на доставчиците на ЕУЕПТ и регистър на националните доставчици на услуги за пътно таксуване се уреждат с наредбата по чл. 10, ал. 7.

(8) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Доставчик на ЕУЕПТ предоставя незабавно на лицето, събиращо пътни такси, данни за лице, сключило договор с него за достъп до ЕУЕПТ, за идентифициране на пътното превозно средство и за неговия собственик и/или

ползвател в случаите на неплащане на пътна такса. Лицето, събиращо пътни такси, е длъжно да не разкрива тези данни на друг доставчик на услуги.

(9) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) С цел идентифициране на пътното превозно средство и на неговия собственик и/или ползвател, доставчик на ЕУЕПТ, при необходимост, предоставя данни за лице, сключило договор с него за достъп до ЕУЕПТ, на лицето, събиращо пътни такси, във връзка със задълженията му към органите по приходите. Доставчикът на ЕУЕПТ предоставя данните не по-късно от два дни след получаване на искането. Лицето, събиращо пътни такси, е длъжно да не разкрива тези данни на друг доставчик на услуги.

(10) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) В случай на несъответствие между данните, налични в доставчика на ЕУЕПТ и в лицето, събиращо пътни такси, за определяне размера на пътната такса предимство имат данните, налични в лицето, събиращо пътни такси, с изключение на доказана допуснатата грешка.

(11) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Данните, предоставяни от доставчиците на ЕУЕПТ, се обработват съобразно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.) и Закона за защита на личните данни.

Чл. 10и. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Търговци, регистрирани в Република България или в друга държава – членка на Европейския съюз, отговарящи на изискванията по чл. 10з, ал. 3, т. 1 и т. 3 – 6 и притежаващи техническо оборудване, отговарящо на съответните изисквания, необходими за целите на тол таксуването в съответните области на пътни такси на Агенция "Пътна инфраструктура", могат да извършват дейност и като национален доставчик на услуга за пътно таксуване, ако са вписани в съответния регистър по наредбата по чл. 10, ал. 7 и са сключили договор при общи условия с Агенция "Пътна инфраструктура".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Националните доставчици на услуги за пътно таксуване предоставят на потребителите достъп до услугите за пътно таксуване за преминаване по платената пътна мрежа в Република България.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Изискването по чл. 10з, ал. 4 не се прилага за национален доставчик на услуга за пътно таксуване, като във всеки случай същият може да заяви желание и да бъде вписан в регистъра по чл. 10з, ал. 3, след което по отношение на него ще се прилагат всички изисквания, предвидени за доставчиците на ЕУЕПТ.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Споровете между лицата, извършващи дейност като национален доставчик на услуга за пътно таксуване, и лицето, събиращо пътни такси, се решават по реда на чл. 10з, ал. 5 и 6.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Условията и редът за водене на Националния електронен регистър на доставчиците на ЕУЕПТ и на Регистъра на националните доставчици на услуги за пътно таксуване, условията за вписване, документите, които следва да бъдат представени от заявителя за доказване на обстоятелствата по ал. 1 и по чл. 10з, ал. 3, както и основанията за заличаване от регистъра се определят с наредбата по чл. 10, ал. 7.

Чл. 10к. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Доставчик на деклариранни данни е лице, което събира и предоставя на доставчик на услуги за пътно таксуване данни относно географското позициониране и изминатото разстояние от пътни превозни средства на потребители, с които същият е сключил договор.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Доставчик на деклариранни данни, който отговаря на изискванията, определени с наредбата по чл. 10, ал. 7, се вписва в публично оповестен списък на доставчиците на деклариранни данни,

воден от Агенция "Пътна инфраструктура", и сключва договор с доставчик на услуги за пътно таксуване за предаване на данни относно географското позициониране и изминатото разстояние от пътни превозни средства на потребители, с които същият е сключил договор.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.).

Чл. 10л. (Нов – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) (1) Агенция "Пътна инфраструктура" изготвя и поддържа заявление за област на ЕУЕПТ, в което се определят общите условия за достъп на доставчиците на ЕУЕПТ до областите на ЕУЕПТ и условията за осъществяване на оперативна съвместимост.

(2) В случай на създаване на нова електронна система за пътно таксуване лицето, събиращо пътни такси, отговарящо за нея, изготвя и публикува в заявлението за област на ЕУЕПТ подробен план на процеса на оценка на съответствие със спецификациите и на годността за ползване на съставните елементи на оперативната съвместимост, като планът трябва да позволява интегриране на заинтересованите доставчици на ЕУЕПТ най-късно един месец преди оперативния старт на новата система.

(3) В случай че съществуваща електронна система за пътно таксуване претърпи съществени изменения, лицето, събиращо пътни такси, отговарящо за нея, изготвя и публикува в заявлението за област на ЕУЕПТ подробен план за повторното оценяване на съответствието със спецификациите и на годността за ползване на съставните елементи на оперативната съвместимост на доставчиците на ЕУЕПТ, които вече са били интегрирани към системата преди съществените ѝ изменения. Планът следва да позволи интегрирането на съответните доставчици на ЕУЕПТ най-късно един месец преди изменената система да започне да функционира.

(4) Лицето, събиращо пътни такси, отговарящо за дадена област на ЕУЕПТ, създава среда за изпитвания, в която доставчиците на ЕУЕПТ или техни упълномощени представители могат да проверят дали бордовата им апаратура е годна за ползване в областта на ЕУЕПТ, за която отговаря лицето, събиращо пътни такси, и да получат сертифициране за успешно приключване на изпитванията.

(5) Разходите, свързани с изпитванията за постигане на оперативна съвместимост, са за сметка на доставчиците на услуги за пътно таксуване или техните упълномощени представители и са в размер, определен с тарифата по чл. 10, ал. 6.

(6) Когато съставните елементи на оперативната съвместимост на ЕУЕПТ имат маркировка СЕ или декларация за съответствие спрямо спецификациите, или декларация за годността за ползване, или и двете, пускането им на пазара не се забранява, ограничава или възпрепятства. Не се изисква извършване на проверки, които вече са били осъществени като част от процедурата за проверка на съответствието спрямо спецификациите или годността за ползване, или и двете.

(7) Когато възникнат основания да се счита, че за пуснати на пазара съставни елементи на оперативната съвместимост, носещи маркировка СЕ, съществува вероятност при използването им по предназначение да не удовлетворят съответните изисквания, се вземат всички необходими мерки за ограничаване на тяхното поле на прилагане, за забрана на тяхното използване или за изтеглянето им от пазара. В тези случаи Агенция "Пътна инфраструктура" незабавно информира Европейската комисия за взетите мерки и посочва дали несъответствието се дължи на неправилно прилагане или на непригодност на техническите спецификации.

Чл. 10м. (Нов – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) (1) Оценяването на съответствието спрямо спецификациите и годността за ползване на съставните елементи на оперативната съвместимост се извършва съгласно процедурите, определени в приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи

на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО (ОВ, L 43/49 от 17 февруари 2020 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204". Когато процедурата за оценяване на съответствието предвижда участие на нотифициран орган, той трябва да е нотифициран от държава членка или да е получил разрешение по реда на този закон.

(2) Разрешението по ал. 1 се издава от Агенция "Пътна инфраструктура" след решение на управителния съвет на агенцията и в него се посочват обхватът на дейностите и елементите за оценка.

(3) Разрешението по ал. 1 се издава на лице, което:

1. има правосубектност съгласно българското законодателство;

2. разполага с технически средства за извършване на процедурите за оценяване на съответствието;

3. не е участвало, включително персоналот му, при проектирането, производството, доставката и монтажа на съставните елементи, чието оценяване ще извършва;

4. разполага с персонал, който е:
а) обучен за прилагането на изискванията за оперативна съвместимост и техническите правила и процедурите за оценяване и проверка, има професионален опит и техническа компетентност за оценяване на съответствието, включително умения за изготвяне на протоколи, доклади и сертификати, които удостоверяват резултатите от извършените дейности;

б) обвързан с изискването за опазване на професионална тайна относно информацията, която получава при извършване на дейността;

5. гарантира безпристрастност и независимост на персонала си;

6. има валидна застраховка "Професионална отговорност" за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейностите по оценяване на съответствието;

7. няма публични задължения, с изключение на задълженията по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;

8. не е обявено в несъстоятелност или не е в открито производство по несъстоятелност или ликвидация;

9. разполага с методики и инструменти за провеждане на процедурите за оценяване.

(4) Нотифицираният орган не може да бъде свързано лице, по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон, с организацията, чийто продукт оценява, както и с доставчиците на услуги.

(5) Изпълнението на изискванията по ал. 3, т. 3, т. 4, буква "б" и т. 5 се удостоверява чрез документ за акредитация, издаден от компетентен орган.

(6) Лицето, което кандидатства за разрешение по ал. 1, подава писмено заявление до Агенция "Пътна инфраструктура", към което прилага документите, определени в наредбата по ал. 17, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 3.

(7) При подаване на заявление за издаване на разрешението по ал. 1 се заплаща такса в размер, определен с тарифата по чл. 10, ал. 6.

(8) В едномесечен срок Агенция "Пътна инфраструктура" уведомява заявителя за констатирани нередовности и/или непълноти в заявлението му.

(9) Заявителят отстранява констатираните нередовности и/или непълноти в заявлението си в едномесечен срок от датата на уведомлението по ал. 8.

(10) В срок до три месеца от получаване на заявлението или от отстраняване на нередовностите и/или непълнотите Агенция "Пътна инфраструктура", след решение на управителния съвет, издава или мотивирано отказва издаването на разрешение по ал. 1.

(11) Разрешението е безсрочно и правата, произтичащи от него, не може да се прехвърлят и/или преотстъпват.

(12) Разрешението се отнема, а правата, произтичащи от него, се прекратяват, когато се установи, че нотифицираният орган:

1. не отговаря на изискванията по ал. 3;

2. не изпълнява установените процедури за оценяване;
3. няма валиден документ за акредитация;
4. е подал молба за прекратяване на разрешението.

(13) При отнемане на разрешението Агенция "Пътна инфраструктура" уведомява Европейската комисия и останалите държави членки.

(14) Отказът за издаване на разрешение по ал. 1 и неговото отнемане се обжалват пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(15) Агенция "Пътна инфраструктура" изпраща информация до Европейската комисия с искане за определяне на идентификационен номер на лицата, получили разрешение по ал. 1.

(16) Когато се установи несъответствие с критериите, предвидени в делегираните актове за допустимост на нотифицираните органи на друга държава членка, Агенция "Пътна инфраструктура" уведомява Комитета за електронно пътно таксуване към Европейската комисия.

(17) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредба, с която се определят:

1. процедурите за оценяване на съответствието спрямо спецификациите и годността за ползване на съставните елементи на оперативната съвместимост;
2. условията и редът за извършване оценяването на съответствието спрямо спецификациите и годността за ползване на съставните елементи на оперативната съвместимост;
3. необходимите документи за удостоверяване на съответствието с изискванията;
4. условията и редът за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, както и допълнителните специфични критерии към лицата, които оценяват съответствието, и задълженията им по процедурите за оценяване на съответствието;
5. условията и редът за издаване на разрешение за предоставяне на услуга за електронно събиране на пътни такси;
6. други изисквания, свързани с постигане на оперативната съвместимост.

(18) Лицето, събиращо пътни такси, сътрудничи на доставчиците на ЕУЕПТ, на производителите на съставните елементи на оперативната съвместимост или на нотифицираните органи във връзка с оценяването на годността за ползване на оперативно съвместимите съставни елементи в рамките на областите на ЕУЕПТ, като не допуска никаква форма на дискриминация.

(19) Дейностите по ал. 1 и условията, на които трябва да отговаря нотифицираният орган, се осъществяват при спазване на изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2020/203 на Комисията от 28 ноември 2019 г. за класифицирането на превозните средства, задълженията на ползвателите на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и минималните критерии за допустимост на нотифицираните органи (ОВ, L 43/41 от 17 февруари 2020 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2020/203" и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Концесия върху републиканските и общинските пътища или върху отделни участъци или пътни съоръжения от тях се възлага при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 17 от 2021 г.) С документацията за концесията по чл. 78, ал. 1 от Закона за концесиите се определят условията и редът, при които концесионерът може да събира концесионна ТОЛ такса и/или да получава други плащания включително от страна на концедента.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 13. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 17 от 2021 г.) Обектът на концесия обхваща конкретен републикански път или отделен негов участък и съответстващите им площи по чл. 5.

(2) В случаите, когато обект на концесия е автомагистрала, концесионната територия обхваща и площите, необходими за изграждане на крайпътни обслужващи комплекси, определени с техническата документация за изграждане на автомагистралата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Обектът на концесия се определя въз основа на одобрен проект по чл. 126, ал. 6 от Закона за устройство на територията.

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 16. (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм., бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 17. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 18. (1) Специалното ползване на пътищата се осъществява с разрешение на собственика или на администрацията, управляваща пътя.

(2) Физическите и юридическите лица заплащат такси за специалното ползване на пътищата, освен когато в международен договор, по който Република България е страна, е предвидено друго.

(3) Размерът на таксите по ал. 2 се определя от:

1. Министерския съвет - за републиканските пътища;
2. общинските съвети - за общинските пътища;
3. собствениците - за частните пътища.

(4) Лицата, получили разрешение за специално ползване, отстраняват за своя сметка всички причинени от тях повреди и нанесени щети по пътищата или възстановяват разходите за това, направени от администрацията, управляваща пътя.

(5) Специалното ползване на пътищата се извършва при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

Глава четвърта УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 19. (1) Пътищата се управляват, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., бр. 55 от 2011 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) републиканските пътища - от Агенция "Пътна инфраструктура";

2. общинските пътища - от кметовете на съответните общини;

3. частните пътища - от техните собственици.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Управлението на пътищата включва:

1. оперативно планиране на изграждането - проектиране и строителство, и поддържането на пътищата;

2. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) осигуряване на проекти и строителство на пътища, включително възлагане на обществени поръчки и на концесии за тези дейности;

3. организиране, възлагане, финансиране и контрол на дейностите, свързани непосредствено с проектирането, изграждането, управлението, ремонта и поддържането на пътищата;

4. организиране и осъществяване защитата на пътищата, включително на пътните съоръжения и на принадлежностите на пътя;

5. осигуряване на общественото ползване на пътищата чрез регулиране и контрол на автомобилното движение, даване на разрешения и въвеждане на забрани за ползване на пътищата;

6. упражняване на контрол на превозните средства с оглед правилната експлоатация на пътищата и предпазването им от разрушаване;

7. осигуряване на информация и на прогнози за пътния трафик;

8. други дейности, определени с този закон и с правилника за прилагането му, които не са свързани с ползване и разпореждане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., предишна ал. 2, изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., доп., бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Общините и собствениците на частни пътища съгласуват с Агенция "Пътна инфраструктура" проектите за изграждане и свързване на тези пътища с републикански пътища.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Министерският съвет определя държавната политика за планирането, изграждането, управлението и поддържането на пътната инфраструктура в Република България.

(2) В изпълнение на държавната политика по ал. 1 Министерският съвет:

1. приема:

а) стратегия за развитие на пътната инфраструктура;

б) средносрочна оперативна програма за изпълнение на стратегията;

2. (отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 19б. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата":

1. участва в разработването на проекти на нормативни актове, свързани с безопасността на пътната инфраструктура;

2. планира, организира и провежда цялостни оценки на безопасността на пътната мрежа;

3. планира, организира и извършва проверки относно състоянието и характеристиките на пътната инфраструктура;

4. съгласува документите по чл. 19а, ал. 2, т. 1;

5. подпомага изпълнението и осъществяването на контрол на процедурите по чл. 36б, ал. 1, т. 2 – 5 с обхват и по ред, определени в наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(2) За изпълнение на държавната политика по безопасността на пътната инфраструктура Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" дава препоръки и методически указания на лицата по чл. 19, ал. 1.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Министърът на транспорта и съобщенията и министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) осъществяват държавната политика за развитието и за управлението на безопасността на пътната инфраструктура съвместно с председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата";

2. предлагат на Министерския съвет стратегия за развитие на пътната инфраструктура и средносрочна програма за изпълнението ѝ;

3. внасят в Министерския съвет проекти на закони и на подзаконовни нормативни актове, уреждащи ползването и управлението на пътищата, съобразно техните компетентности.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Министърът на транспорта и съобщенията поддържа и развива международните инициативи и сключва международни договори за изграждането на участъци от трансевропейската пътна мрежа на територията на страната, включително за трансграничните пътни връзки.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството поддържа и развива международните инициативи, сключва и осигурява изпълнението на международни договори в областта на управлението, планирането, изграждането и поддържането на републиканските пътища. Министърът на регионалното развитие и благоустройството възлага концесии за републиканските пътища и за пътните съоръжения – държавна собственост (мостове и тунели).

(4) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на транспорта и съобщенията отговарят за изготвянето на проект на стратегия за развитие на пътната инфраструктура в съответствие с държавната политика.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 37 от 2015 г.) Ръководителите на управляващите органи на оперативните програми могат да сключват споразумения с председателя на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" за изпълнението на проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.

Чл. 21. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г., бр. 9 от 2003 г., изм., бр. 6 от 2004 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 102 от 2006 г., доп., бр. 108 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Националната агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет се преобразува в Агенция "Пътна инфраструктура" към министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г., бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Агенция "Пътна инфраструктура", наричана по-нататък "агенцията", е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на регионалното развитие и благоустройството, със седалище София и със специализирани звена: областни пътни управления, Национално тол управление и Институт по пътища и мостове.

(3) Агенцията:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2011 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) подпомага министъра на регионалното развитие и благоустройството при разработването на проект на стратегия за развитие на пътната инфраструктура в съответствие с държавната политика;

2. осъществява управлението на републиканските пътища в съответствие със средносрочните оперативни програми;

3. проучва, анализира и прогнозира развитието на автомобилното движение по републиканските пътища;

4. изпълнява проекти, финансирани чрез оперативните програми "Транспорт" и "Регионално развитие";

5. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) организира провеждането на обществените поръчки за проектиране, оценки на въздействието върху пътната безопасност и одити за пътна безопасност, строителство, ремонт и поддържане на републиканските пътища, както и за научно-приложни изследвания и консултации, свързани с управлението на пътищата;

6. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) подпомага министъра на регионалното развитие и благоустройството при извършване на подготвителните действия и осъществяване на контрола по изпълнение на концесионните договори за републикански пътища и за пътни съоръжения – държавна собственост (мостове и тунели);

7. (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.);

8. съгласува инвестиционни проекти, свързани с управлението на пътищата, както и за изграждане на пътни връзки с републиканските пътища, както и проекти, които налагат изместване на пътя или при реализацията на които се изискват допълнителни мерки за безопасността на движението по републиканските пътища;

9. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) подготвя списък и промени на републиканските пътища;

10. издава разрешения за специално ползване на републиканските пътища;

11. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) организира или контролира събирането на винетни такси, тол такси и другите такси, предвидени в този закон;

12. (отм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г., нова, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) издава разрешение на нотифициран орган по смисъла на Делегиран регламент (ЕС) 2020/203;

13. (отм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.);
14. (изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г.) взаимодейства с органите на Министерството на вътрешните работи, други компетентни органи и Българската армия за осигуряване на движението по пътищата при стихийни бедствия, крупни промишлени аварии и положение на война;
15. осъществява функциите на държавна пътна администрация, представлява държавата в международните пътни организации и участва в разработването и изпълнението на международни договори във връзка с изграждане, поддържане и ползване на пътищата;
16. издава документи в рамките на своята компетентност;
17. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) организира планирането и възлагането на оценка на въздействието върху пътната безопасност на етап планиране и на одити за пътна безопасност на съответния етап от инвестиционното проектиране преди въвеждане на пътя в експлоатация и при неговата начална експлоатация в случаите, предвидени с този закон;
18. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) одобрява докладите на одиторите за пътна безопасност за републиканските пътища;
- 18а. (нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) съдейства на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" при извършването на цялостни оценки на безопасността на пътната мрежа за включените в тях републикански пътища;
19. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) извършва целенасочени и периодични инспекции за пътна безопасност по републиканските пътища;
20. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) осъществява функциите на лице, събиращо пътни такси, оперира и управлява Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1, като управлява процесите и контролира правилното отчитане на дължимите такси и събирането им;
21. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) осъществява контрол и надзор върху доставчиците на услуги за пътно таксуване – националните доставчици на услуги за пътно таксуване и доставчиците на ЕУЕПТ, установени на територията на Република България;
22. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) изготвя и поддържа заявление за област на ЕУЕПТ и предприема действия за отстраняване на несъответствието на областта на ЕУЕПТ с техническите и процедурните условия за оперативна съвместимост;
23. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., отм., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., нова, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) удостоверява годността на лицата по чл. 10з, ал. 2 и чл. 10и, ал. 1 за предоставяне на услуга за електронно събиране на пътни такси;
24. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) осъществява контрол и надзор върху дейността на доставчиците на декларираните данни, като следи същите да отговарят на изискванията, определени в наредбата по чл. 10, ал. 7, и води публичен списък на лицата, които отговарят на тези изисквания;
25. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) организира дейността по създаване, водене и поддържане на Националните електронни регистри на доставчиците на услуга за пътно таксуване – Национални доставчици на услуги за пътно таксуване и Доставчици на европейска услуга за пътно таксуване (Доставчици на ЕУЕПТ) и на намиращите се на територията на Република България области на ЕУЕПТ;
26. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) осъществява комуникация с останалите служби за контрол и надзор по глава пета от Закона за движението по пътищата относно санкциониране на административните нарушения във връзка с ползването на платената пътна мрежа.

(4) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2009 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява контрол върху дейността на агенцията, като:

1. утвърждава бюджета на агенцията;
2. приема отчета за изпълнение на бюджета на агенцията;
3. осъществява контрол върху изпълнението на бюджета на агенцията в рамките на своите компетенции;
4. приема годишния отчет за дейността на агенцията;
5. (нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г.) одобрява тригодишна програма на агенцията за управление на пътищата и развитие на пътната инфраструктура в съответствие с приетата от Министерския съвет стратегия за развитие на пътната инфраструктура и годишен план за изпълнение на програмата от агенцията и контролира изпълнението им;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 55 от 2011 г.) осъществява и други контролни функции в рамките на правомощията му, предвидени в нормативен акт.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г., доп., бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 75 от 2009 г.) (1) Агенцията се ръководи от управителен съвет.

(2) Управителният съвет се състои от председател и двама членове, които са с подходяща квалификация и професионален опит в областта на управлението, планирането, изграждането и поддържането на пътната инфраструктура или в управлението на публични и корпоративни структури.

(3) Агенцията се представлява от председателя на управителния съвет.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Договорите с председателя и членовете на управителния съвет се сключват, изменят и прекратяват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 21б. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) (1) Председател и член на управителния съвет на агенцията не може да бъде лице, което:

1. е поставено под запрещение;
2. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода;
3. заема длъжност или извършва дейност по чл. 19, ал. 6 от Закона за администрацията;
4. е свързано лице по смисъла на Търговския закон с търговец или съдружник или акционер в търговец, който участва в процедури за обществени поръчки или за концесии, провеждани от агенцията;
5. заема ръководна или контролна длъжност в политическа партия;
6. е лишавано от правото да осъществява търговска дейност;
7. не е български гражданин, гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

(2) Председателят и членовете на управителния съвет подават декларация за липса на обстоятелствата по ал. 1 при встъпване в длъжност и текущо на всеки 6 месеца. В тридневен срок от промяна на декларираните обстоятелства лицето подава декларация за това.

(3) При възникване на обстоятелство, което е несъвместимо с изискванията за заемане на длъжността по ал. 1, договорът на съответното лице се прекратява.

Чл. 21в. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 75 от 2009 г.) (1) Управителният съвет взема решения за:

1. организиране на разпределението и разходването на средствата за изпълнение на дейностите по планирането, изграждането, управлението и поддържането на републиканските пътища;
2. приемане на проекта на бюджет на агенцията;
3. извършване на разпоредителни сделки или отдаване под наем на имоти и вещи - държавна собственост, предоставени за управление на агенцията;

4. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) предложения до министъра на регионалното развитие и благоустройството за промени в списъка на републиканските пътища;
  5. предложения за проекти на нормативни актове, уреждащи управлението, проектирането, строителството и поддържането на пътища;
  6. одобряване на технически спецификации, технически указания и методически документи, свързани с изграждането, управлението, експлоатацията и поддържането на пътищата;
  7. (доп. – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) възлагане на обществени поръчки за проектиране, строителство, ремонт и поддържане на републиканските пътища, както и за управление на проекти, научно-приложни изследвания и консултации, свързани с управлението на пътищата, както и за дейности, свързани с опериране и управление на Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1;
  8. (отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.);
  9. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) изготвяне, приемане и предоставяне на министъра на регионалното развитие и благоустройството ежегодно в срок до 31 март на годишен отчет за дейността на агенцията за предходната година;
  10. (нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) изработване, приемане и представяне на министъра на регионалното развитие и благоустройството за одобряване проект на тригодишна програма на агенцията за управление на пътищата и развитие на пътната инфраструктура, в съответствие с приетата от Министерския съвет стратегия за развитие на пътната инфраструктура и годишен план за изпълнение на програмата от агенцията; програмата и планът се представят на министъра за одобряване в срок до 31 януари за предстоящия тригодишен период, съответно за предстоящата година.
- (2) Управителният съвет взема и други решения, свързани с оперативното ръководство и дейността на агенцията.
  - (3) Управителният съвет взема решения с мнозинство от неговите членове.
  - (4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Правилата за работата на управителния съвет се одобряват от министъра на регионалното развитие и благоустройството по предложение на управителния съвет.

Чл. 21г. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.)

Председателят на управителния съвет на агенцията:

1. организира дейността на агенцията;
2. назначава и освобождава служителите на агенцията;
3. сключва договорите за обществени поръчки за проектиране, строителство, ремонт и поддържане на републиканските пътища, както и за управление на проекти, научно-приложни изследвания и консултации, свързани с управлението на пътищата, след решение на управителния съвет;
4. (отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.);
5. сключва други договори и споразумения, необходими за дейността на агенцията;
6. организира и привежда в изпълнение решенията на управителния съвет;
7. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) определя длъжностни лица, които да съставят актове за установяване на административни нарушения в случаите, предвидени в закон;
8. (нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) издава наказателни постановления или оправомощава длъжностни лица от агенцията да издават наказателни постановления в случаите, предвидени в закон;
9. (предишна т. 7 – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) решава други въпроси, предвидени в нормативен акт, които не са от изключителната компетентност на управителния съвет.

Чл. 21д. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Агенцията прилага Закона за администрацията, доколкото друго не е предвидено в този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Правоотношенията на служителите с агенцията се уреждат при условията и по реда на Закона за държавния служител и на Кодекса на труда. За служителите по трудово правоотношение се прилага чл. 107а от Кодекса на труда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Структурата, дейността и организацията на работа на агенцията и на нейната администрация се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 21е. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Помощен орган на агенцията е Експертният технико-икономически съвет, който разглежда, приема и предлага на управителния съвет за утвърждаване разработки и проекти за изграждане, ремонт и поддържане на републиканските пътища.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Експертният технико-икономически съвет изпълнява функциите на държавно-обществен орган в областта на пътищата в случаите, определени с решение на управителния съвет на агенцията.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Агенцията осъществява своята дейност чрез централна администрация и чрез специализираните звена по чл. 21, ал. 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г., доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Дейността на централната администрация и на администрацията на областните пътни управления и на Националното тол управление се осъществява от държавни служители и от лица, работещи по трудово правоотношение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., предишна ал. 2, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Ръководителите на звената по ал. 1 или упълномощени от тях длъжностни лица представляват агенцията във връзка с дейността, която осъществяват.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., предишна ал. 3, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Ръководителите на звената по ал. 1 или упълномощени от тях длъжностни лица представляват агенцията по съдебни дела, възникнали по правоотношения, свързани с тази дейност.

Чл. 23. Правомощията на кметовете по управлението на общинските пътища се определят с наредба на общинския съвет.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Имоти и вещи - държавна собственост, предоставени за управление на агенцията, могат да се отдават под наем с решение на управителния съвет на агенцията чрез търг или конкурс при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(2) Помещения и земи в границите на опорните пунктове могат да се предоставят за ползване по специален режим от служители на пътните управления при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) В зоната от оста на пътя до ограничителната строителна линия по чл. 6 се забранява извършването на всякакво строителство, подобрения или разширения на съществуващите обекти, освен тези, които са предназначени за обслужване на пътуващите, при условие, че е гарантирана безопасността на движението и са разрешени по реда на чл. 26.

(2) В обхвата на пътя се забранява:

1. извършването на каквито и да било работи по пътното платно, преди да бъдат поставени необходимите предупредителни и сигнални знаци;

2. поставянето и складирането на материали, които не са необходими за пътя или са резултат от битова или стопанска дейност в съседни имоти;
  3. движението на верижни трактори и машини или коли с назъбени колела и железни грайфери, гуми с шипове по пътища с асфалтови покрития, освен в случаите на снегочистване;
  4. превозването на мокри товари, които наводняват пътното платно;
  5. влизането в пътищата с непочистени машини и замърсяването на пътното платно, пътните съоръжения и пътните принадлежности с кал и други отпадъчни материали;
  6. влаченето на дървета, слама и други подобни по пътното платно;
  7. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) използването на пътните съоръжения и пътните принадлежности за рекламна дейност под каквато и да е форма.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забранява се изграждането на крайпътни обекти и на пътни връзки към тях преди входа на тунела минимум на 300 м преди зоната на предупредителната вертикална сигнализация, както и изграждането на рекламни съоръжения преди входа на тунела минимум на 300 м преди зоната на предупредителната вертикална сигнализация над и около портала на тунела.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм., бр. 47 от 2012 г.).
- (5) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) В обхвата и обслужващата зона на автомагистралите и скоростните пътища се разрешава изграждането и експлоатацията само на крайпътни обслужващи комплекси и на пътни връзки към тях. Отстоянията за изграждането на такива обекти се определят в наредбата по чл. 18, ал. 5.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За предотвратяване на опасността от падащи дървета, които могат да застрашат сигурността на движението по републиканските пътища или живота и здравето на хората, с решение на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" се допуска премахването им в площите, попадащи между обхвата на пътя и ограничителната строителна линия. За решението се уведомява Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) За дейности извън специалното ползване на пътищата без разрешение се забраняват:

1. в обхвата на пътя:
    - а) засаждането или изсичането и изкореняването на дървета и храсти;
    - б) косенето на трева, пашата на добитък и брането на плодове;
    - в) поставянето на пътни знаци;
    - г) поставянето на възпоменателни плочи и знаци;
  2. в обхвата на пътя и обслужващите зони:
    - а) изграждането на сгради и съоръжения, както и реконструкцията им;
    - б) добиването на кариерни и други материали;
    - в) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) изграждането на пътни връзки към съседни имоти, включително земеделски земи и горски територии.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) За дейности от специалното ползване на пътищата без разрешение се забраняват:
1. в обхвата на пътя и ограничителната строителна линия:
    - а) движението на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства;
    - б) изграждането на рекламни съоръжения;
    - в) експлоатацията на рекламни съоръжения;
    - г) изграждането на нови и реконструкцията на съществуващи подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения на техническата инфраструктура;
    - д) експлоатацията на подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения на техническата инфраструктура;
    - е) временното ползване на части от пътното платно и на земи в обхвата на пътя;
  2. в обхвата на пътя и обслужващите зони:

- а) изграждането на търговски крайпътни обекти, включително на площадки за оказване на пътна помощ и пътни връзки към тях;
- б) експлоатацията на търговски крайпътни обекти, включително на площадки за оказване на пътна помощ и пътни връзки към тях.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Разрешенията по ал. 1 и 2 се издават от управителния съвет на агенцията или от упълномощено от управителния съвет длъжностно лице от агенцията - за републиканските пътища, и от кметовете на съответните общини - за общинските пътища:
1. в 15-дневен срок от подаване на заявлението - за разрешенията по ал. 1, освен ако се налага допълнително проучване, но не по-късно от един месец;
  2. в 30-дневен срок от подаване на заявлението - за разрешенията по ал. 2, т. 1, буква "г" и т. 2, буква "а", освен ако се налагат допълнителни проучвания, но не по-късно от три месеца, като за удължаването на срока заинтересуваното лице се уведомява писмено;
  3. в 15-дневен срок от подаване на заявлението - за всички останали случаи.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г., отм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.).
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., предишна ал. 4, доп., бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.) При внезапни повреди на подземни или надземни съоръжения на техническата инфраструктура, намиращи се в обхвата на пътя или в обслужващите зони, собственикът им може да започне възстановителните работи след разрешение от управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" – за републиканските пътища, или от кмета на общината – за общинските пътища, при условие че е гарантирана безопасността на движението.
- (6) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., предишна ал. 5, доп., бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Управителният съвет на агенцията съгласува проекти - пътна част за изграждане на пътни връзки, след представяне на писмено становище за проект за организация на движението от органите на пътната полиция при Министерството на вътрешните работи.
- (7) Разрешенията се издават при следните условия:
1. да съществуват реални възможности за преминаване на тежкото и/или извънгабаритното превозно средство;
  2. да са спазени изискванията на Закона за движението по пътищата, този закон, подзаконовите нормативни актове за неговото прилагане и нормите за проектиране на пътища;
  3. при временното ползване на части от пътно платно:
    - а) този закон и Законът за движението по пътищата да не забраняват дейността, свързана с временното ползване на части от пътното платно;
    - б) за временното пресичане на пътя да има одобрен проект за пресичането;
  4. (нова - ДВ, бр. 16 от 2014 г.) да е подадена декларация от собственика или ползвателя на пътното превозно средство по т. 1 или от лицето, което извършва превода, съдържаща информация за габаритните размери, общата маса и натоварването на ос.
- (8) Срокът на валидност на разрешенията е, както следва:
1. при превоз на тежки и извънгабаритни товари - 30 дни;
  2. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) при извършване на строителство - две години;
  3. при временното ползване на части от пътното платно и другите видове специално ползване на пътищата - по преценка на разрешаващия орган, съобразена с искането на заявителя;
  4. (нова - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) при експлоатация на рекламни съоръжения, издадени при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 5 - десет години.
- (9) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2012 г.) Разрешенията се отнемат при неспазване на условията, предвидени в тях, и/или при неспазване на изискванията за извършване на съответната дейност, определени в наредбата по чл. 18, ал. 5.
- (10) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Обжалването на отнемането на разрешенията и на отказите за тяхното издаване е при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(11) Министерският съвет определя с тарифа размера на таксите за издаване на разрешенията по ал. 1 и 2.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Агенция "Пътна инфраструктура" проучва интензивността на движението и контролира теглото, осовото натоварване и габаритните размери на пътните превозни средства чрез разполагане на определени места на устройства за отчитане на тези характеристики с оглед правилната експлоатация на пътищата и предпазването им от разрушаване, като събира такси при превишаване на допустимите стойности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., отм., бр. 75 от 2009 г., нова, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г.) На граничните контролно-пропускателни пунктове теглото, осовото натоварване и габаритните размери на пътните превозни средства се контролират от длъжностни лица на Агенция "Митници", като при превишаване на допустимите стойности се събират такси.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Определените от министъра на вътрешните работи служби за контрол по спазване на правилата за движение на пътищата са задължени да оказват съдействие на органите на Агенция "Пътна инфраструктура" при извършване на проверки по ал. 1.

(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Когато дейностите по проверките, свързани с паспортно-визовия режим, се извършват на територията на съседна държава, Агенция "Митници" осъществява контрол по ал. 2 на обособени места в граничната зона.

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.).

Глава четвърта "а"

(Нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.)

НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ "СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ"

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28б. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28в. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28г. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28д. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28е. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28ж. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28з. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Чл. 28и. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2011 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

Глава пета
ИЗГРАЖДАНЕ, РЕМОНТ, ПОДДЪРЖАНЕ И
УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА
ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА
(Загл. изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г.) Агенцията и общините поддържат републиканските и общинските пътища съобразно транспортното им значение, изискванията на движението и опазването на околната среда.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г.) Агенцията осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища.

(2) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., отм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., предишна ал. 2, доп., бр. 55 от 2011 г., бр. 16 от 2014 г., изм., бр. 10 от 2015 г., в сила от 6.02.2015 г.) Агенцията и общините осъществяват съвместно по взаимна договореност дейностите по изграждането, поддържането и ремонта на републиканските пътища в границите на урбанизираните територии при условията и по реда, определени с правилника за прилагането на закона.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 55 от 2011 г.) Изграждането, ремонтът и поддържането на подземните съоръжения, тротоарите, велосипедните алеи, паркингите, пешеходните подлези, осветлението и крайпътното озеленяване по републиканските пътища в границите на урбанизираните територии се организират от съответната община.

(5) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2015 г., в сила от 6.02.2015 г.) Агенцията осъществява дейностите по текущ ремонт и зимно поддържане на републиканските пътища в границите на урбанизираните територии за населените места с население до 100 000 души.

(6) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2015 г., в сила от 6.02.2015 г.) При постигната взаимна договореност между агенцията и общините дейностите по ал. 5 могат да се осъществяват съвместно от тях при условията и по реда, определени с правилника за прилагането на закона.

(7) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) При постигната взаимна договореност между агенцията и общините финансирането на дейностите по поддържане на участъци от републиканската пътна мрежа извън урбанизирана територия се осигурява от съответната община.

(8) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Условията за предоставянето на средствата в случаите по ал. 7 и техният размер се определят в споразумителния протокол между агенцията и съответната община.

(9) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) След подписване на споразумителен протокол по ал. 8 страните предприемат действия за промяна в списъка на пътищата, включени в обхвата на платената пътна мрежа по чл. 10, ал. 3.

Чл. 31. Изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществяват от общините.

Чл. 32. Изграждането, ремонтът и поддържането на частните пътища се осъществяват от техните собственици.

Чл. 33. Изместването на отделни пътища или техни участъци във връзка с изграждането или реконструкцията на нови или съществуващи обекти е за сметка на инвеститора, който го е предизвикал.

Чл. 34. Изграждането, реконструкцията и ремонтът на пътните възли и кръстовища се извършват:

1. на новите пътни възли и кръстовища - със средства на собствениците на новите пътища;
2. на съществуващите пътни възли и кръстовища - съвместно от собствениците на пътищата по основното и второстепенното направление, като размерът на средствата за всеки от тях се определя по ред, установен в правилника за прилагането на закона;
3. на пътните връзки към крайпътните обекти за обслужване на пътници и превозни средства - от собствениците на тези обекти.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Изграждането и поддържането на железопътните прелези по пътищата се извършва по ред, определен с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Проектирането, строителството, ремонтът и поддържането на пътищата се извършват при спазване на техническите норми и правила, определени с наредби на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм., бр. 75 от 2009 г., отм., бр. 39 от 2011 г.).

Чл. 36б. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.)

(1) Управлението на безопасността на пътната инфраструктура включва задължително провеждането на следните процедури:

1. цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа;
2. оценка на въздействието върху пътната безопасност;
3. одит за пътна безопасност;
4. целенасочени инспекции за пътна безопасност;
5. периодични инспекции за пътна безопасност.

(2) Процедурите по ал. 1 се прилагат за пътища – част от трансевропейската пътна мрежа, за автомагистрала и други пътища първи клас, независимо дали се намират в етап на проектиране, строителство или експлоатация, с изключение на пътища в тунели, обхванати от Директива 2004/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните изисквания за безопасност за тунелите на трансевропейската пътна мрежа.

(3) Процедурите по ал. 1 се прилагат също за пътища и проекти за пътна инфраструктура, които не са обхванати от ал. 2, разположени са извън урбанизирани територии, не обслужват имоти, граничещи с тях, и са завършени с финансиране от Европейския съюз, с изключение на пътища, които не са отворени за обществено ползване.

(4) От обхвата на процедурите по ал. 1, т. 1 могат да бъдат изключени пътища първи, втори, трети клас или общински пътища, които не са финансирани от Европейския съюз и са с нисък риск за безопасността на движението. Пътищата – част от трансевропейската пътна мрежа, не могат да бъдат изключвани.

(5) По предложение на председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" и/или с решение на администрациите, изпълняващи процедурите по ал. 1, същите могат да се прилагат и за други пътища извън посочените в ал. 2 и 3.

(6) Министърът на регионалното развитие и благоустройството и председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" съвместно изготвят и предоставят на Европейската комисия списъци на пътищата, включени и изключени от обхвата на процедурите по ал. 1. При настъпила промяна в списъците Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" своевременно информира Европейската комисия.

(7) Процедурите по ал. 1, т. 2 – 5 се изпълняват от администрациите, управляващи съответния път.

(8) Въз основа на резултатите от процедурите по ал. 1, т. 1 и 4 администрациите, управляващи пътя, изготвят планове за изпълнение на преки коригиращи действия, чиято ефективност подлежи на оценка не по-късно от една година, считано от датата на изпълнението им.

(9) Обхватът, съдържанието, условията и редът за извършването на процедурите по ал. 1 и за подготовката и изпълнението на плановете по ал. 8, както и изключенията по ал. 4 се определят с наредба на Министерския съвет.

(10) Информацията и документите за процедурите по ал. 1 се изпращат от лицата по ал. 7 на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата". Редът и начинът за тяхното предоставяне се определят с наредбата по ал. 9.

(11) Процедурите по ал. 1 могат да се прилагат и за улици в населени места и селищни образувания от техните собственици.

Чл. 36б¹. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа е оценка на риска от настъпване на пътнотранспортни произшествия и последиците от тях въз основа на:

1. визуален оглед – на място или чрез електронни средства, на проектните характеристики на пътя – вградена пътна безопасност;

2. анализ на участъци от пътната мрежа, които са в експлоатация повече от три години и по които е настъпил определен брой пътнотранспортни произшествия, съотнесено към пътния поток.

(2) Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва от Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" със съдействието на администрациите, управляващи пътя.

(3) Цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва най-малко веднъж на всеки 5 години от експертни екипи, чийто състав се определя с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(4) Въз основа на констатациите от оценката по ал. 1 и в случай че е установена необходимост от предприемане на последващи действия, администрациите, управляващи пътя, извършват целенасочени инспекции или предприемат преки коригиращи действия, осигуряващи безопасността на движението.

(5) Въз основа на резултатите от оценката по ал. 1 и с оглед на определяне на нуждите от предприемане на последващи коригиращи действия всички участъци от пътната мрежа се класифицират в не по-малко от три категории според нивото им на безопасност.

(6) Условията и редът за класифицирането на нивото на пътна безопасност на участъците от пътната мрежа се определят с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(7) Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" въз основа на резултатите от оценката по ал. 1 предоставя на Европейската комисия доклад за класифицирането на безопасността на пътната мрежа в Република България на всеки 5 години.

Чл. 36в. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) (Предишен текст на чл. 36в, изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Оценката на въздействието върху пътната безопасност за инфраструктурни проекти се извършва задължително на етап планиране преди одобряване на инвестиционните проекти за пътна инфраструктура или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа. Оценката на въздействието върху пътната безопасност е стратегически сравнителен анализ на въздействието на нов път или на съществено изменение на съществуващата пътна мрежа върху безопасността на пътната мрежа.

(2) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Оценката по ал. 1 се извършва от експертни екипи, чийто състав се определя с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

Чл. 36г. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Одитът за пътна безопасност на инфраструктурен проект е независима, подробна, систематична проверка за техническа безопасност на проектните характеристики, неразделна част от процеса на инвестиционното му проектиране, строителство и експлоатация и се извършва задължително на следните етапи:

1. преди съгласуване и одобряване на идейния проект;
  2. преди съгласуване и одобряване на техническия/работния проект;
  3. непосредствено след подписване на констативния акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията;
  4. при началната експлоатация на пътя.
- (2) Одитът по ал. 1 се извършва от един или повече одитори по пътна безопасност.

Чл. 36д. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Одитор по пътна безопасност може да бъде физическо лице, което отговаря на следните изисквания:

1. да притежава най-малко 5-годишен опит в областта на транспортното строителство – проектиране, изпълнение, експертна, контролна, преподавателска, научно-изследователска или развойна дейност;
2. да притежава диплома от акредитирано висше училище с професионална квалификация "строителен инженер" или еквивалентна на нея;
3. да притежава сертификат за професионална квалификация, издаден от висше училище, акредитирано по реда на Закона за висшето образование и провеждащо обучение по специалността "Транспортно строителство" или еквивалентна на нея, въз основа на преминалото обучение за одитор по пътна безопасност по програма, утвърдена от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата", съгласувана с министъра на образованието и науката;
4. да има сключена застраховка професионална отговорност.

(2) Одитор по пътна безопасност не може да участва в друго качество при планирането, проектирането, строителството или експлоатацията на съответния инфраструктурен проект.

(3) Одиторът по пътна безопасност поддържа професионалната си квалификация чрез периодични курсове за допълнително обучение, провеждано от висше училище, акредитирано по реда на Закона за висшето образование и провеждащо обучение по специалността "Транспортно строителство" или еквивалентна на нея, поне веднъж на всеки 5 години.

(4) Условиата и редът за придобиване на професионална квалификация "одитор по пътна безопасност" и за преминаване на периодични курсове за допълнително обучение се определят с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

Чл. 36е. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Одиторът за пътна безопасност проверява съответствието на проектните характеристики на инфраструктурния проект с изискванията за пътна безопасност на всеки етап съгласно чл. 36г, ал. 1.

(2) Когато при проверката на съответния етап по ал. 1 се установи, че проектните характеристики на инфраструктурния проект отговарят на изискванията за пътна безопасност, одиторът изготвя доклад и заверява с подписа си проектната и/или ексекутивната документация.

(3) Когато при проверката на съответния етап по ал. 1 се установи, че проектните характеристики на инфраструктурния проект не отговарят на изискванията за пътна безопасност, одиторът изготвя доклад, в който посочва опасните и/или критични характеристики на проекта.

(4) Възложителят отговаря за отстраняване на опасните и/или критични характеристики на проекта преди края на съответния етап.

(5) Наличието на предпоставките по ал. 2 е основание за одобряване на проектите и за въвеждане на строежа в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 36ж. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) При извършването на дейността си одиторът застрахова професионалната си отговорност за вреди, причинени на участници в строителството и/или на трети лица,

вследствие на неправомерни действия или бездействия при или по повод изпълнение на задълженията му.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Задължителното застраховане на одитора по ал. 1, включително застрахователното покритие, срокът, изключените рискове и минималните застрахователни суми, се определят с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

Чл. 36з. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Службите за контрол по чл. 165 от Закона за движението по пътищата със съдействието на администрациите, управляващи пътя, установяват ежегодно до 31 юли участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия за периода от 1 юли на предходната година до 30 юни на текущата година или на по-кратък срок при основанията за това и подават информация за тях до Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Администрациите, управляващи пътя, или отговорните лица са длъжни в срок до една година от установяването на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия да предприемат действия за обезопасяването им съобразно функционалните им компетенции.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Условието и редът за установяване и обезопасяване на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия се определят с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(4) (Отм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

Чл. 36з¹. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) В Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" се води регистър на одиторите по пътна безопасност. Регистърът е публичен, достъпът до него е свободен и се осъществява посредством електронната страница на агенцията. Административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги, и органите на съдебната власт, пред които се установяват обстоятелства, вписани в регистъра, или на които са необходими данни, налични в регистъра, приемат удостоверяването на обстоятелствата и данните, без да изискват от заявителите представяне на доказателства за вписани в регистъра обстоятелства.

(2) Вписването на одиторите по пътна безопасност в регистъра по ал. 1 е бесплатно.

(3) За вписване в регистъра лицата подават заявление по образец, утвърден от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата", и прилагат към него документите, доказващи изпълнението на изискванията по чл. 36д, ал. 1. Заявлението с приложените документи може да се подава по електронен път или чрез лицензиран пощенски оператор. Обстоятелството по чл. 36д, ал. 1, т. 2 се установява чрез посочване на номера, датата и акредитираното висше училище, издало дипломата за висше образование, когато то е придобито в Република България след 2012 г., съответно чрез легализиран превод на диплома за висше образование, ако то е придобито във висше училище извън Република България.

(4) За вписване в регистъра лицата, придобили право да извършват одитна дейност по пътна безопасност в държава – членка на Европейския съюз, или в държава – страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария, подават заявление по образец и прилагат следните документи:

1. копие от документ, удостоверяващ правото да се извършва одитна дейност по пътна безопасност, издаден от компетентен орган на съответната държава, придружен с легализиран превод на български език;

2. документ, доказващ изпълнение на изискването по чл. 36д, ал. 1, т. 1, придружен с легализиран превод на български език;

3. сключена застраховка професионална отговорност.

(5) При липса или непълнота на представените документи по ал. 3 или 4 оправомощено от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" длъжностно

лице в 10-дневен срок от подаването на заявлението писмено уведомява заинтересованото лице и дава срок за отстраняването им.

(6) В 14-дневен срок от подаването на заявлението или от отстраняването на липсата или непълнотата по ал. 5 председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощено от него длъжностно лице извършват вписване в регистъра.

(7) Одиторите по пътна безопасност извършват одитната си дейност съгласно условията и реда на наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(8) Председателят на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощено от него длъжностно лице с мотивирана заповед отказва вписване в регистъра на лице, което не отговаря на някое от изискванията по чл. 36д, ал. 1 или не е приложило към заявлението някой от документите по ал. 3 или 4.

(9) Отказът за вписване в регистъра подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) Вписването на одитор по пътна безопасност в регистъра по ал. 1 се заличава със заповед на органа, извършил вписването:

1. когато вписването е извършено въз основа на неверни данни, неистински документи или на документи с невярно съдържание;

2. при нарушаване на изискването по чл. 36д, ал. 2;

3. при осъществяване на дейност като одитор по пътна безопасност не по установения ред;

4. при повторно неизпълнение на задължения по този закон и наредбата по чл. 36б, ал. 9;

5. когато лицето не е преминало периодичен курс за допълнително обучение по реда на наредбата по чл. 36б, ал. 9;

6. въз основа на писмено уведомление от лицето;

7. при смърт на физическото лице.

(11) Заличаването на вписването в регистъра по ал. 1 на основание ал. 10, т. 1 – 4 е за срок три години, считано от датата на заличаването, и 5 години – при всяко следващо възникване на обстоятелства, налагащи заличаване на вписването въз основа на основанията в ал. 10, т. 1 – 4. След изтичането на тези срокове лицето има право да подаде ново заявление за вписване.

(12) Заповедта за прекратяване на вписването подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 36и. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) (Отм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Условията и редът за създаване на организация за безопасност на движението по пътищата се определят с наредбите по чл. 3, ал. 3 и 4 от Закона за движението по пътищата.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Условията и редът за използване на пътните светофари, пътните знаци, пътната маркировка и другите средства за сигнализиране при организиране на движението по пътищата, отворени за обществено ползване, се определят с наредбите по чл. 14, ал. 1 от Закона за движението по пътищата.

(4) Контролът върху дейностите по ал. 2 се осъществява от оправомощени длъжностни лица на службите за контрол на Министерството на вътрешните работи и на Агенция "Пътна инфраструктура".

Чл. 36к. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) В регистъра по чл. 36з1, ал. 1 се вписват:

1. данни за лицата, включително номер на сертификат за професионална квалификация, издаден от висше училище, акредитирано по реда на Закона за висшето образование и провеждащо обучение по специалността "Транспортно строителство" или еквивалентни;

2. дата на вписване в регистъра и регистрационен номер;

3. дата на заличаване на вписването в регистъра и основанията за това.

(2) Лицата, вписани в регистъра, са длъжни да уведомят председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" в 7-дневен срок за всяка промяна на обстоятелствата, имащи отношение към вписването в регистъра.

(3) Условието и редът за регистриране и прекратяване на регистрация, както и воденето на регистъра по чл. 363а, ал. 1, се определят с наредбата по чл. 36б, ал. 9.

Чл. 36л. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Целенасочена инспекция за пътна безопасност е независимо обследване на път или част от път за установяване на опасни условия, недостатъци и проблеми, свързани с всички негови елементи, които увеличават риска от произшествия и наранявания. Инспекцията задължително включва посещение и оглед на място.

(2) Въз основа на констатациите от инспекциите по ал. 1 администрациите, управляващи пътя, предприемат преки коригиращи действия, осигуряващи безопасност на движението по пътищата.

(3) Целенасочените инспекции за пътна безопасност се извършват от експертни екипи, в които най-малко един от членовете на екипа е одитор по пътна безопасност.

Чл. 36м. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Периодична инспекция за пътна безопасност е проверка на характеристиките и недостатъците на пътя, които налагат работи по поддържане от съображения за безопасност.

(2) Агенция "Пътна инфраструктура" извършва периодични инспекции на републиканските пътища в експлоатация най-малко два пъти годишно за гарантиране на достатъчни равнища на безопасност на конкретната пътна инфраструктура.

(3) (В сила от 20.03.2022 г. – ДВ, бр. 23 от 2021 г.) Общинските администрации извършват периодични инспекции на общинските пътища в експлоатация най-малко един път годишно за гарантиране на достатъчни равнища на безопасност на конкретната инфраструктура.

(4) Администрациите, управляващи пътя и тунелите, извършват съвместни периодични инспекции за пътна безопасност на участъците от пътната мрежа, граничещи с пътни тунели по смисъла на Директива 2004/54/ЕО. Съвместните инспекции се извършват най-малко на всеки 6 години.

Чл. 36н. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Подаването на сигнали, свързани с установен риск за безопасността по отношение на пътната инфраструктура, както и получаването на информация за постъпили такива, се осъществява посредством единна електронна платформа.

(2) Достъпът до платформата е свободен.

(3) Условието и редът за разработване и управление на електронната платформа по ал. 1 се определят с акт на Министерския съвет.

Глава шеста

ОТЧУЖДАВАНЕ И ВРЕМЕННО ПОЛЗВАНЕ НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ ЗА ПЪТИЩА

Чл. 37. (1) Недвижимите имоти - собственост на физически или юридически лица, необходими за изграждане и реконструкция на републиканските пътища, се отчуждават при условията и по реда на Закона за държавната собственост, а за общинските пътища - при условията и по реда на Закона за общинската собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) Предназначението на земеделските земи, необходими за изграждане и реконструкция на пътища, се променя по реда на Закона за опазване на земеделските земи, а за горските територии - по реда на Закона за горите.

(3) Имоти в границите на урбанизираните територии се отчуждават при условия и по ред, определени със закон.

(4) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Когато с влязъл в сила подробен устройствен план се засягат горски територии – частна собственост, след отчуждаването им за държавна нужда за изграждане на републиканска пътна мрежа добивът и разпореждането с дървесината на тези територии се осъществяват по реда на Закона за горите.

(5) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Всички такси за промяна на предназначението на засегнатите имоти по ал. 4 са за сметка на инвеститора на обекта, за изграждането на който е възникнала държавната нужда.

Чл. 38. (1) Земи извън границите на урбанизираните територии - собственост на физически или юридически лица, могат да се използват временно за нужди, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на републиканските и общинските пътища, при условията и по реда на Закона за задълженията и договорите.

(2) Временното ползване на земи по ал. 1, които са земеделски, се урежда при условията и по реда на Закона за опазване на земеделските земи и правилника за неговото прилагане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) Временното ползване на горски територии по ал. 1 се урежда при условията и по реда на Закона за горите.

(4) За временното ползване на земи по ал. 1 собственикът сключва договор със:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., доп., бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.) управителния съвет на агенцията или упълномощено от управителния съвет длъжностно лице от агенцията - за републиканските пътища;

2. кмета на съответната община - за общинските пътища.

(5) В договора по ал. 4 се определят условията и срокът за ползване на земята, размерът на наема и дължимото обезщетение, ако такова се предвижда.

(6) Временното ползване на земи по ал. 1 се допуска за срок до 5 години, след което земите, възстановени съобразно тяхното предназначение, се връщат на собственика.

Чл. 39. (1) При стихийни бедствия и аварии, при които се прекъсва движението по пътя и за неговото възстановяване се налага да се построи обходен път, земите за временно ползване могат да се завземат преди започване на процедурата по чл. 38.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г.) Временното завземане на земи в случаите по ал. 1 се извършва въз основа на решение на управителния съвет на агенцията или заповед на упълномощено от управителния съвет длъжностно лице от агенцията - за републиканските пътища, и на кмета на общината - за общинските пътища, като на собствениците се дължи обезщетение.

Чл. 40. (1) Паричните обезщетения за отчуждени или временно използвани земи се изплащат от съответния инвеститор - при изграждане на нов път, или от собственика на пътя - при реконструкция или ремонт на съществуващ път.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., доп., бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Обезщетенията за отчуждените за нуждите на републиканските пътища недвижими имоти в границите на урбанизираните територии по чл. 37, ал. 1 се изплащат от Агенция "Пътна инфраструктура".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) Не се дължат обезщетения за отчуждаване или за временно ползване на земи - собственост на държавата, за нуждите на републиканските пътища, с изключение на горски територии - държавна собственост, а на земи - общинска собственост, за нуждите на общински пътища.

(4) (Нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) Имоти – публична общинска собственост, могат да бъдат предоставяни безвъзмездно по реда на чл. 43б от Закона за държавната собственост за изграждане на републикански пътища, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план.

Чл. 41. Собствениците или наемателите на имоти, намиращи се по-ниско от земното платно, са длъжни да осигурят нормално функциониране на водоотводните съоръжения.

Чл. 42. В земи, съседни на пътни участъци с интензивни снегонавявания, могат да се разполагат временно снегозащитни огради и съоръжения по реда на чл. 38.

Глава седма

ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 43. (1) Изграждането, реконструкцията, ремонтът и поддържането на републиканските и общинските пътища се финансират със средства от държавния бюджет, от бюджетите на общините, с безвъзмездно предоставени средства и със заеми от международни финансови институции.

(2) Бюджетните средства за финансиране на дейностите по ал. 1 се определят със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., бр. 64 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Източниците на финансиране на агенцията са:

1. субсидии от държавния бюджет и трансфери, предвиждани ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година;
2. такси по чл. 10 и чл. 18, ал. 3, т. 1;
3. лихви;
4. дарения, помощи и други привлечени средства от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
5. други средства, определени със закон или с акт на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Средствата по ал. 1 се разходват за:

1. изграждане на нова пътна инфраструктура;
2. експлоатация, поддържане, ремонт и реконструкция на републиканските пътища;
3. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) административно-стопански и други разходи, свързани с дейността на агенцията.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм., бр. 64 от 2006 г.).

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Приходите от такси по този закон постъпват в приход по бюджета на агенцията.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2006 г., отм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.).

Чл. 44в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 69 от 2008 г., отм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.).

Чл. 44г. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 64 от 2006 г., отм., бр. 108 от 2006 г.).

Чл. 44д. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 88 от 2005 г., отм., бр. 64 от 2006 г.).

Чл. 44е. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм., бр. 64 от 2006 г.).

Чл. 44ж. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм., бр. 64 от 2006 г.).

Чл. 44з. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм., бр. 64 от 2006 г.).

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 118 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

Чл. 46. (Доп. - ДВ, бр. 118 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 118 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 111 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г.) (1) (Предишен текст на чл. 49 - ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) От бюджета на агенцията се финансират разходи при спазване на следните приоритети:

1. изплащане на българско дялово участие по финансиране на програми въз основа на сключени международни договори, по които Република България е страна;
2. изплащане на главница, лихви и такси по заеми, отпуснати от международни финансови институции по т. 1;
3. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г.) погашения на главница, лихви и такси по вътрешни заеми, които агенцията е получила;
4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) изграждане, ремонт и поддържане на републиканските пътища, включително местата на пресичането им с железопътната мрежа;
5. изграждане, ремонт и поддържане на общинските пътища;
6. проучвателни, проектни и научноизследователски разработки по т. 4 и 5;
7. национални и общински програми за повишаване на безопасността на движението по републиканските и общинските пътища.

(2) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) Средствата от такси по чл. 10, ал. 1, т. 2 се разходват в съответствие с принципите, установени в Директива 1999/62/ЕО.

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2004 г., бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., отм., бр. 75 от 2009 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Строителството, ремонтът и поддържането на общинските пътища се финансират със собствени бюджетни средства, целеви субсидии от централния бюджет и други източници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Общините финансират програми за повишаване безопасността на движението по общинските пътища.

Чл. 51. Частните пътища се финансират със средства на техните собственици.

Глава осма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Наказват се с глоба от 200 до 500 лв. физическите лица, които извършат или разпоредят да бъдат извършени следните дейности в обхвата на пътя:

1. изсичане и изкореняване на дървета и храсти, косене на трева и бране на плодове без разрешение на администрацията, която управлява пътя;
2. паша на добитък и опожаряване на растителността;
3. движение с непочистени от кал машини;
4. превозване на мокри товари, с които се овлажнява платното за движение;
5. превозване на насипни материали в превозни средства, позволяващи тяхното разпиляване;
6. поставяне и складиране на материали, които не са свързани с експлоатацията на пътя;
7. влачене на дървета и други предмети;
8. движение с верижни машини, освен при снегочистване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 500 до 1000 лв.

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 55 от 2011 г.) Наказват се с глоба от 1000 до 5000 лв., ако деянието не представлява престъпление, физическите лица, нарушили разпоредбите на чл. 25, чл. 26, ал. 1, т. 1, букви "в" и "г", т. 2, ал. 2 и ал. 5 и чл. 41 или които извършат или наредят да бъдат извършени следните дейности:

1. нанасяне на повреди или унищожаване на пътищата, пътните съоръжения и принадлежностите на пътя;
2. движение на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства и товари без разрешение на собственика или администрацията, управляваща пътя;

3. разпиляване на вредни вещества, опасни за хората и околната среда;
4. извършване в обхвата на пътя на:
- а) дейности, застрашаващи безопасността на движението, или използване на пътищата извън тяхното предназначение;
  - б) дейности, предизвикващи прекъсване, отклоняване или спиране на движението;
5. извършване в обхвата на пътя и обслужващите зони без разрешение на администрацията, управляваща пътя, на:
- а) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) строителни и ремонтни работи по пътищата;
  - б) прокарване на нови и ремонт на съществуващи телеграфни, телефонни, електропроводни, въжени и други линии, кабели, продуктопроводи, водопроводи, напоителни и други канали;
  - в) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.);
  - г) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.);
6. разкриване на кариери на разстояние, по-малко от 300 м от оста на пътя и на по-малко от 1000 м от мостовете, без разрешение на администрацията, която управлява пътя.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 2000 до 7000 лв.
- (3) При нарушение по ал. 1, т. 4 и 5 администрацията, управляваща пътя, уведомява писмено районната дирекция за национален строителен контрол с искане за незабавно спиране на строителните работи при условия и по ред, определени в закон.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г.) При нарушения по чл. 52 на юридическите лица и на едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв., а при нарушения по чл. 53 - в размер от 3000 до 8000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г.) При повторно нарушение по чл. 52 имуществената санкция е в размер от 2000 до 7000 лв., а по чл. 53 - в размер от 4000 до 12 000 лв.

(3) Работодателят е отговорен солидарно с работника или служителя за причинените от тях щети.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г., доп., бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г., изм., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., доп., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) (1) (Предишен текст на чл. 55, доп. – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.) Невнесените такси по чл. 10 и таксите по чл. 18 се събират от териториалните поделения на Националната агенция за приходите заедно с лихвите по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Възстановяването на недължимо внесени такси по чл. 10, ал. 4 и 5 и по чл. 18 се осъществява по реда на Закона за държавните такси.

(2) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.) Недължимо платени такси по чл. 10, ал. 1 и 2, чл. 10а, ал. 2 и чл. 10б, ал. 5, както и недължимо платените глоби и имуществени санкции в случаите по чл. 179, ал. 3д, изречение четвърто от Закона за движението по пътищата се връщат по искане на заинтересованата страна в срок до 5 работни дни по банков път или на каса по ред, утвърден от управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

Чл. 55а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2014 г.) (1) Лице, което не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства в декларацията по чл. 26, ал. 7, т. 4, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата или имуществената санкция е в размер от 2000 до 6000 лв.

Чл. 55б. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Наказва се с глоба в размер 500 лв. лице, което извършва одит по пътна безопасност, без да е вписано в регистъра по чл. 36з¹, ал. 1.

(2) Одитор по пътна безопасност, вписан в регистъра по чл. 36з¹, ал. 1, който не изпълни задължение по този закон или по наредбата по чл. 36б, ал. 9, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 или 2 глобата е в размер от 2000 до 4000 лв.

Чл. 55в. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) (1) Длъжностно лице, което не изпълни задължението си по чл. 36б, ал. 7 за извършване на процедурите по чл. 36б, ал. 1 т. 2 – 5, се наказва с глоба в размер 500 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер 1000 лв.

Чл. 56. (1) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) Нарушенията се установяват с актове, съставени от:

1. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм., бр. 75 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г.) длъжностните лица на Агенция "Пътна инфраструктура" и на Агенция "Митници" - за нарушения по републиканските пътища;

1а. (нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) длъжностните лица на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" – при неизпълнение на задължения на одиторите по пътна безопасност по този закон и наредбата по чл. 36б, ал. 9;

2. длъжностните лица, определени от кмета на общината - за нарушенията по общинските пътища и по молба на собственика - за частните пътища.

(3) Наказателните постановления се издават:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 75 от 2009 г., доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) за републиканските пътища - от председателя на управителния съвет на агенцията или от упълномощено от председателя на управителния съвет длъжностно лице от агенцията, съответно от директора на Агенция "Митници" или от упълномощено от него длъжностно лице от агенцията;

1а. (нова – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) за неизпълнение на задължения на одиторите по пътна безопасност по този закон и наредбата по чл. 36б, ал. 9 – от председателя на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" или оправомощени от него длъжностни лица;

2. за общинските и частните пътища - от кмета на съответната община или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) Когато деянието съдържа признаци на престъпление, преписката се изпраща на прокурора за възбуждане наказателно преследване.

Чл. 57. (1) За нарушение по чл. 52, ал. 1 и по чл. 53, ал. 1 освен наложените санкции нарушителят се задължава в определен срок да отстрани последиците от нарушението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г.) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 последиците се отстраняват от администрацията, управляваща пътя, за сметка на нарушителя. За вземането си от нарушителя администрацията може да поиска издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 от Гражданския процесуален кодекс въз основа на извлечение от счетоводните си книги.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Стойността на извършените работи за отстраняване на последиците от нарушението се установява със счетоводни документи и/или извлечения от счетоводните книги.

(4) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2004 г., предишна ал. 3, бр. 43 от 2008 г.) При извършване на дейности, определени от този закон като специално ползване на пътищата без разрешение на собственика на пътя или на администрацията, управляваща пътя, както и при неплащане на дължимите такси, се налагат следните санкции:

1. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) при извършване на строителни работи без разрешение, едновременно с прилагането на ал. 1 и 2 и на чл. 56 собственикът или администрацията,

управляваща пътя, със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи прекъсва достъпа до обекта или демонтира изграденото рекламно или друго съоръжение в обхвата на пътя и ограничителната строителна линия;

2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) в случаите на извършено строителство без разрешение администрацията, управляваща пътя, прекъсва достъпа до обекта или демонтира съоръжението;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) при забавяне плащането на дължимите годишни такси по чл. 18, ал. 3 и продължаващо извършване на разрешеното специално ползване на пътя, администрацията, управляваща пътя, отнема издаденото разрешение и за сметка на нарушителя прекъсва достъпа до обекта или демонтира съответното рекламно или друго съоръжение;

4. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 69 от 2008 г.) демонтираните рекламни и други съоръжения се съхраняват в областните пътни управления и ако в срок до един месец от демонтирането не бъдат потърсени или не бъдат уредени взаимоотношенията по реда на този закон, те стават собственост на агенцията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Демонтираните и съхранявани в областните пътни управления рекламни и други съоръжения, ако бъдат потърсени в срока по ал. 4, т. 4, се връщат на заинтересованото лице след заплащане на разходите за демонтаж и съхранение и след заплащане на предвидената санкция.

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г., бр. 118 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Път" е ивицата от земната повърхност, която е специално пригодена за движение на превозни средства и пешеходци и отговаря на определени технически изисквания.

2. "Земно платно" е част от повърхността в обхвата на пътя, върху която са разположени: платното (платната) за движение; разделителните ивици; банкетите; тротоарите; разделителните и направляващите острови; зелените площи; крайпътните отводнителни и предпазни окопи; откосите; бермите и другите конструктивни елементи на пътя.

3. "Пътни съоръжения" са: водостоците; мостовете; виадуктите; естакадите; надлезите; подлезите; тунелите; подпорните и декоративните стени; укрепителните и водоотвеждащите устройства и пречиствателните съоръжения.

4. (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) "Пътни принадлежности" са: базите за поддържане на републиканските пътища; пътните знаци; пътната маркировка; светофарните уредби; автономните телефонни колонки; крайпътните насаждения; аварийните площадки; крайпътните чешми и площадките за краткотраен отдих; енергозахранващите и осветителните съоръжения заедно с прилежащите им терени; предпазните огради, направляващите стълбчета, снегозащитните съоръжения; защитните огради и другите технически средства за организация и регулиране на движението.

5. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) "Ограничителна строителна линия" е линията, която определя площта от всяка страна на пътя, в която се въвежда разрешителен режим.

6. "Обслужваща зона" е земната повърхност встрани от края на обхвата на пътя, в която се въвежда разрешителен режим на ползване на имотите от техните собственици или от лицата с предоставено право на ползване.

7. "Обществено ползване на пътищата" е обичайното използване на пътищата за превоз на пътници и товари с общоприетите пътни превозни средства или за придвижване на пешеходци.

8. (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) "Специално ползване на пътищата" е използването на пътищата за превозване на тежки и извънгабаритни товари или за осъществяване на други дейности в обхвата на пътя и в обслужващите зони, като: изграждане и експлоатация на търговски крайпътни обекти и на пътни връзки към тях, както и на площадки за оказване на пътна помощ

и на пътни връзки към тях; изграждане и експлоатация на рекламни съоръжения; изграждане на нови и ремонт на съществуващи подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения и тяхната експлоатация в обхвата на пътя; временно ползване на части от пътното платно и земи в обхвата на пътя от други лица.

9. (Доп. – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Крайпътни обслужващи комплекси" са всички земни повърхности в близост до пътя заедно с разположените върху тях сгради и съоръжения за обслужване на пътуващите и на пътните превозни средства, като площадки за отдих, къмпинги, мотели, бензиностанции, заведения за хранене, магазини, пунктове за техническо обслужване на автомобили и къмпинг автомобили и пунктове за помощ на аварирани по пътя автомобили.

10. "Опорен пункт за поддържане" е сграда с прилежащ терен извън обхвата на пътя, която се използва от администрациите на пътните управления при изпълнение на дейностите, свързани с поддържането на републиканските пътища.

11. "Изграждане на пътищата" е дейност по създаването на нови материални активи, която включва проучването, проектирането и строителството на нови или реконструкцията на съществуващи пътища.

12. "Реконструкция на пътища" е дейност по разширяването и модернизирването на съществуващите материални активи, която включва цялостно преустройство на пътя и пътните съоръжения при запазване на основното направление на съществуващото трасе.

13. "Ремонт на пътищата" е дейност по възстановяването или подобряването на транспортно-експлоатационните качества на пътищата и привеждането им в съответствие с изискванията на движението.

14. "Поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата.

15. "Пътно дело" включва изграждането, ремонта и поддържането на пътищата, както и дейностите по създаването и актуализирането на нормативната база, таксовата политика и научното обслужване на пътищата.

16. "Повторно" е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което извършителят е наказан за нарушение от същия вид.

17. (Нова - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) "Стабилизиран банкет" е банкет с покритие, което не позволява затревяване.

18. (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "Концесионна ТОЛ такса" е такса, събирана от концесионера в съответствие с концесионния договор.

19. (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) "Превозно средство с екологична категория "ЕВРО 0", "ЕВРО I", "ЕВРО II", "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕВРО VI", "ЕЕV" е превозно средство, което отговаря на ограниченията за емисии съгласно приложение № 2.

20. (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) "Трансевропейска пътна мрежа" са пътните мрежи, определени в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС.

21. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Инфраструктурен проект" е проект за изграждане на нова пътна инфраструктура или за съществено изменение (реконструкция, основен ремонт/рехабилитация) на съществуваща пътна мрежа, която оказва въздействие върху пътния поток.

22. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

23. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

24. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).

25. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) "Начална експлоатация" е необходимият технологичен срок до 6 месеца след въвеждането на пътя в експлоатация за оценка на проектните характеристики при експлоатационни условия.
26. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) "Категоризиране на участъци с висока концентрация на произшествия" е метод за установяване, анализиране и категоризиране на участъци с висока концентрация на произшествия от пътната инфраструктура, които са били в експлоатация повече от три години и по които са настъпили определен брой произшествия, предизвикали смърт, в съотношение с пътният поток.
27. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) "Класифициране на ниво на безопасност" е оценяване на участъци от съществуващата пътна мрежа в категории в зависимост от обективно определената безопасност на проектните характеристики на пътя – вградената безопасност.
28. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.).
29. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) "Пътна безопасност" е съвкупност от проектни и експлоатационни характеристики на пътната инфраструктура, които осигуряват безопасност на всички участници в движението.
30. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Лица или семейства, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст" са:
- а) родител/родители (осиновител/осиновители);
  - б) семейство на роднини и близки или приемно семейство, в което децата са настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето;
  - в) настойник или попечител, в случаите, когато и двамата родители са неизвестни, починали или лишени от родителски права.
31. (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) "Платена пътна мрежа" е система от пътища и техни участъци, за преминаването по които се събира винетна такса или тол такса и които са определени за такива от Министерския съвет по реда на чл. 10, ал. 3.
32. (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) "Декларирани тол данни" е структурирана, стандартизирана информация, определена от лицето, събиращо пътни такси за неговата област на събиране на такса за изминатото разстояние, съдържаща данни за уникален идентификатор на участъка/уникален идентификатор на обекта за таксуване, географска референтна точка, списък на точки, използвани в елементите на данните на описанието на участъка, правила на таксуване, тол сегмент/и, в които пътното превозно средство е навлязло, за които се дължи тол такса, тарифна информация за всеки отделен тол сегмент, регистрационен номер, категория на превозното средство, дата и час и други.
33. (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) "Лице, събиращо пътни такси" е правен субект, който е определен да оперира с Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1, както и да установява и събира съответните пътни такси с помощта на тази система.
34. (Нова – ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) "Карта за гориво" е карта за безналично плащане на гориво и други стоки и услуги, свързани с автомобилния транспорт, както и на пътни такси.
35. (Нова – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) "Тол сегмент" е обособена част от път или пътен участък от платената пътна мрежа, индивидуализиран с идентификационен номер и посока на движение, за навлизането в който се дължи тол такса съобразно дължината на тол сегмента и определената в тарифата по чл. 10, ал. 6 ставка за съответния път или пътен участък.
36. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Услуга за пътно таксуване" е услуга, която позволява движението на превозно средство в една или повече области на ЕУЕПТ, на основание договор и наличие на бордова апаратура, и която включва:
- а) предоставяне на индивидуализирана бордова апаратура на потребителите и поддържане на нейната функционалност, при необходимост;

- б) гарантиране, че дължимата пътна такса от потребителя е платена на лицето, събиращо пътни такси;
- в) осигуряване на потребителя на платежни средства, чрез които да извърши плащането;
- г) събиране на пътната такса от потребителя;
- д) управление на отношенията с потребителя на услугата като клиент;
- е) прилагане и зачитане на политиките в областта на сигурността и неприкосновеността на личния живот в системите за пътно таксуване.
37. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Определена структура, събираща пътна такса" са две или повече лица, събиращи пътни такси, които са свързани в структура.
38. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Европейска услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ)" е услуга за пътно таксуване, която се осигурява въз основа на договор за една или повече области на ЕУЕПТ от доставчик на ЕУЕПТ на потребител на ЕУЕПТ.
39. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Доставчик на ЕУЕПТ" е субект, който в рамките на договор осигурява достъп до ЕУЕПТ на потребител на ЕУЕПТ, прехвърля пътните такси към лицето, събиращо пътни такси, и който е регистриран в държава членка на установяване.
40. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Потребител на ЕУЕПТ" е физическо или юридическо лице, което сключва договор с доставчик на ЕУЕПТ с цел получаване на достъп до ЕУЕПТ.
41. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Област на ЕУЕПТ" е път, пътна мрежа, съоръжение като мост, тунел или ферибот, за които се събират пътни такси чрез електронна система за пътно таксуване.
42. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Система, съвместима с ЕУЕПТ" е съвкупността от елементи на дадена електронна система за пътно таксуване, която е необходима за интегрирането на доставчиците на ЕУЕПТ в системата и за функционирането на ЕУЕПТ.
43. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Електронна система за пътно таксуване" е система за събиране на пътни такси, в която задължението на потребителя да плати пътна такса възниква с автоматично откриване на присъствие на превозното средство на определено място, чрез връзка от разстояние с бордовата апаратура в превозното средство или чрез автоматично разпознаване на регистрационния му номер.
44. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Бордова апаратура" е пълният набор от хардуерни и софтуерни компоненти, използвани като: част от услугата за пътно таксуване, които са инсталирани или налични в превозното средство с цел събиране, съхраняване, обработка и дистанционно получаване/предаване на данни; отделно устройство; интегрирана система в превозното средство.
45. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Основен доставчик на услуга" е доставчик на услуга за пътно таксуване със специални задължения, които са различни от правата и задълженията на другите доставчици на услуги.
46. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Съставен елемент на оперативната съвместимост" е всеки елементарен компонент, група компоненти, предварителен монтаж или пълен монтаж на оборудване, включен или предвиден за включване в ЕУЕПТ, от който оперативната съвместимост на услугата зависи пряко или косвено, включително както материални обекти, така и нематериални обекти.
47. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Годност за ползване" е способността на съставния елемент на оперативната съвместимост – интегриран в ЕУЕПТ, целесъобразно и в съответствие със системата на структурата, събираща пътни такси, да покрие и поддържа определени експлоатационни характеристики.
48. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Данни, необходими за определяне на пътната такса" е информацията, определена от лицето, събиращо пътни такси, необходима за установяване на дължимата пътна такса за движението на превозно средство в определена

област на пътно таксуване, както и за извършване на трансакцията по плащане на пътната такса.

49. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Декларация на пътна такса" е декларация на данни, подадени пред лицето, събиращо пътни такси, която потвърждава присъствието на превозно средство в определена област на ЕУЕПТ и е във формат, предварително договорен между доставчика на услугата за пътно таксуване и лицето, събиращо пътни такси.

50. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Бек офис система" е централната електронна система, която използва лице, събиращо пътни такси, група от лица, събиращи пътни такси, които са създали център за оперативна съвместимост, или доставчиците на ЕУЕПТ за събиране, обработване и изпращане на информация в рамките на система за електронно пътно таксуване.

51. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Съществено изменена система" е съществуваща система за електронно пътно таксуване, върху която е извършена или се извършва промяна, която налага доставчиците на ЕУЕПТ да променят съставните елементи на оперативната съвместимост в действие.

52. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Удостоверяване годността за предоставяне на услуга за електронно събиране на пътни такси" е процесът, определен и управляван от лицето, събиращо пътни такси, на който трябва да бъде подложен доставчикът на ЕУЕПТ, преди да получи разрешение да предоставя ЕУЕПТ в област на ЕУЕПТ.

53. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Неплащане на пътна такса" е нарушението, при което ползвател на пътя в дадена държава членка не плаща пътната такса, която е определена от националните разпоредби в държава членка.

54. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Държава на регистрация" е държавата, в която е регистрирано превозното средство, за което се предвижда заплащане на пътна такса.

55. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Автоматизирано търсене" е процедура за онлайн достъп за справка в базите данни на една, повече от една или всички държави – членки на Европейския съюз.

56. (Нова – ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) "Притежател на свидетелство за регистрация на превозното средство" е лицето, на чието име е регистрирано превозното средство съгласно правото на държавата на регистрация.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г., доп., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Този закон въвежда разпоредби на Директива (ЕС) 2019/1936 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. за изменение на Директива 2008/96/ЕО относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури (ОВ, L 305/1 от 26 ноември 2019 г.) и изисквания на Директива (ЕС) 2019/520 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване и за улесняване на трансграничния обмен на информация за неплащане на пътни такси в Съюза (ОВ, L 91/45 от 29 март 2019 г.).

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 118 от 2002 г., отм., бр. 112 от 2003 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Този закон отменя Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1969 г.; изм., бр. 37 от 1978 г., бр. 35 от 1996 г., бр. 87 от 1997 г., бр. 33 и 147 от 1998 г. и бр. 61 от 1999 г.).

§ 4. В § 7, т. 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г. и бр. 67 и 69 от 1999 г.) думата "местните" се заменя с "общинските".

§ 5. В чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г. и бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г.) думата "местните" се заменя с "общинските".

§ 6. Закрива се фонд "Републиканска пътна мрежа", създаден със Закона за таксите върху течните горива за фонд "Републиканска пътна мрежа" и за Националния фонд за опазване на околната среда. Наличните средства се прехвърлят от фонд "Републиканска пътна мрежа" по бюджета на Изпълнителната агенция "Пътища".

§ 7. В Закона за таксите върху течните горива за фонд "Републиканска пътна мрежа" и за Националния фонд за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 16 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 51 и 87 от 1997 г., бр. 147 от 1998 г. и бр. 26 и 61 от 1999 г.) се правят следните изменения:

1. Заглавието се променя на "Закон за таксите върху течните горива за Националния фонд за опазване на околната среда".

2. В чл. 1 се правят следните изменения:

а) алинея 1 се отменя;

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) Тридесет на сто от таксите, набрани по този закон в Националния фонд за опазване на околната среда, се разходват в планинските райони целево за финансиране на екологични проекти.";

в) алинеи 4, 4а и 6 се отменят.

3. Членове 3 и 4 се изменят, както следва:

"Чл. 3. Производителите и вносителите на течни горива начисляват такси, които се внасят в Националния фонд за опазване на околната среда, върху:

1. автомобилните безоловни бензини - в размер 24 лв. на тон;

2. дизеловото гориво - в размер 14 лв. на тон;

3. котелното гориво и мазута с над 1 на сто сяра - в размер 22 лв. на тон;

4. автомобилните оловни бензини, както следва:

а) бензин А-91 - в размер 37 лв. на тон;

б) бензин А-98 - в размер 48 лв. на тон;

5. промишления газьол - в размер 13 лв. на тон.

Чл. 4. (1) Производителите на автомобилни бензини, дизелово гориво, промишлен газьол, котелно гориво и мазут с над 1 на сто сяра начисляват таксите по този закон за реализираните от тях количества в страната.

(2) Вносителите на течните горива по ал. 1 внасят в Националния фонд за опазване на околната среда или обезпечават таксите по този закон преди митническото им оформяне.

(3) Митническите органи упражняват контрола по ал. 2.

(4) Производителите на течни горива извършват доставки само след заплащане от купувачите на таксите по сметките на Националния фонд за опазване на околната среда.

(5) Купувачите на течни горива по ал. 1 внасят преди доставките дължимите такси по сметките на Националния фонд за опазване на околната среда."

4. Членове 7 и 8 се изменят така:

"Чл. 7. (1) Актът за установяване на административните нарушения се съставя от длъжностни лица, определени от министъра на околната среда и водите.

(2) Наказателното постановление се издава от министъра на околната среда и водите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 8. Събраните глоби и имуществени санкции по чл. 6, ал. 2 се внасят в Националния фонд за опазване на околната среда."

5. Параграф 3 от преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

"§ 3. Министерският съвет приема наредба за набирането, разходването и управлението на средствата по Националния фонд за опазване на околната среда."

§ 8. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9 и 12 от 2000 г.) в чл. 34 ал. 1 се изменя така:

"(1) Заинтересуваното учреждение прави мотивирано искане до министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството за отчуждаване на имота. Областният управител по местонахождение на имота в 14-дневен срок дава мнение по основателността на искането."

§ 9. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20 се създава ал. 6:

"(6) При строителство на нови пътища процедурата за определяне на трасе и за промяна на предназначението на земеделските земи може да започне след издаване на положително решение по ОВОС, взето въз основа на предварителен доклад за ОВОС."

2. В чл. 24 се създава ал. 4:

"(4) За строителство на нови републикански пътища, при наличие на утвърден генерално-застроителен план или парцеларен план, предложението за промяна на предназначението на земеделски земи може да се внесе едновременно с предложението за утвърждаване на окончателно трасе по чл. 19. "

§ 10. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 и 67 от 1999 г.) се правят следните допълнения:

1. В приложението към чл. 20, ал. 1, т. 1 "Проекти, подлежащи на оценка за въздействие върху околната среда (ОВОС) по глава четвърта":

а) в т. 26.1 след думите "Строителство на" се добавя "нови";

б) в т. 26.2 след думите "Строителство на" се добавя "нови".

2. В чл. 23а се създава ал. 3:

"(3) За строителство на пътища компетентният орган организира обсъждане само на резултатите от предварителния доклад за оценка на въздействието върху околната среда."

§ 11. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2020 г., бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на транспорта и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 12. Министерският съвет приема правилник и наредби за прилагането на закона в 6-месечен срок от влизането му в сила.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 9 от 2003 г., в сила от 31.01.2003 г.)

§ 3. Законът по чл. 10, ал. 4, както и съответстващите промени в Закона за местните данъци и такси и Закона за движението по пътищата се приемат в срок до 30 септември 2003 г.

§ 4. До три години след въвеждане на таксата по чл. 10, ал. 3 размерът на таксата за регистрирани в страните - членки на Европейския съюз, и в Република България моторни превозни средства се изравнява.

§ 5. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, който влиза в сила от 1 януари 2004 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм., бр. 64 от 2006 г., доп., бр. 105 от 2006 г.)

§ 15. От 1 април 2004 г. за преминаване по републикански пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 16. От 1 април 2004 г. за преминаване по републикански пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 2 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 17. От 1 януари 2005 г. за преминаване по републиканските пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 3 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 18. Винетните такси се заплащат за всички превозни средства, посочени в този закон - с българска и с чуждестранна регистрация, както следва:

1. от 1 април 2004 г. се въвежда винетна такса (годишна, месечна и седмична) за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2;
2. от 1 януари 2005 г. се въвежда винетна такса (годишна, месечна и седмична) за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 3;
3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) от 1 януари 2007 г. се въвежда и дневна винетна такса за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2.

§ 19. До 1 януари 2005 г. вместо предвидените в този закон винетки могат да се издават заместващи удостоверителни документи на хартиен носител, издадени от Изпълнителната агенция "Пътища", по ред, определен с наредбата по чл. 10, ал. 7.

§ 20. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) До 1 януари 2007 г. контролът по спазване на задължението за движение на пътните превозни средства с чуждестранна регистрация по републиканските пътища след заплащане на винетна такса се осъществява само на граничните контролно-пропускателни пунктове от специализираните звена на Фонд "Републиканска пътна инфраструктура".

§ 21. Пътните съоръжения по чл. 10, ал. 4 са тези, които са построени и въведени в експлоатация след 1 януари 2004 г.

§ 22. Разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от § 2 не се прилага за Дунав мост Русе - Гюргево.

§ 23. Министерският съвет по предложение на министъра на финансите извършва произтичащите от измененията на този закон промени по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и бюджетните взаимоотношения на централния бюджет с бюджетите на общините за 2004 г.

§ 24. Навсякъде в закона думите "чертите на населените места" и "границите на населените места" се заменят с "границите на урбанизираните територии".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

§ 30. Закрива се фонд "Републиканска пътна инфраструктура" - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на регионалното развитие и благоустройството. Наличните средства на закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се прехвърлят по бюджета на Фонд "Републиканска пътна инфраструктура", създаден с този закон.

§ 31. (1) Фонд "Републиканска пътна инфраструктура" е правоприменник на активите, пасивите, правата и задълженията на преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" по баланса и отчета към датата на влизане в сила на този закон.

(2) Трудовите правоотношения с работниците и служителите в преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(3) Служебните правоотношения със служителите в преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" се преобразуват в трудови в 14-дневен срок от датата на влизане в сила на този закон. Придобитите от тях рангове и неизползваните отпуски се запазват.

(4) Преобразуването на служебното правоотношение в трудово се извършва въз основа на писмено заявление, подадено в тридневен срок от получаването на уведомление, че служителят е на длъжност, определена за заемане по трудово правоотношение съгласно утвърдено длъжностно разписание.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 16. Този закон въвежда изискванията на Директива 1999/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно заплащането на такси от товарни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2006/38/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 17. Министерският съвет определя таксите по чл. 10а, ал. 10 за пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕЕV" и по-висока, не по-късно от 2010 г.

§ 22. Параграф 4, относно чл. 10в, влиза в сила от 1 януари 2009 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 69 от 2008 г.)

§ 32. Закрива се фонд "Републиканска пътна инфраструктура", второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на финансите. Наличните средства на закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се прехвърлят по бюджета на Национална агенция "Пътна инфраструктура", създадена с този закон.

§ 33. (1) Национална агенция "Пътна инфраструктура" е правоприменник на активите, пасивите, правата и задълженията на закрития с този закон фонд "Републиканска пътна инфраструктура" по баланса и отчета към датата на влизане в сила на този закон.

(2) Трудовите правоотношения с работниците и служителите в закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

ЗАКОН за изменение и допълнение

на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 75 от 2009 г.)

.....
§ 28. Навсякъде в закона думите "министъра на транспорта" се заменят с "министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 29. (1) Бюджетните кредити от бюджета на Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет, преобразувана с този закон, се прехвърлят по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Агенция "Пътна инфраструктура" към министъра на регионалното развитие и благоустройството е правоприменник на активите, пасивите, правата и задълженията, включително на правата и задълженията по сключените договори на Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет по баланса и отчета към датата на влизане в сила на този закон.

(3) Трудовите правоотношения с работниците и служителите в Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда, с изключение на тези по ал. 4.

(4) Трудовите правоотношения с работниците и служителите от Управление "Пътни такси и разрешителни" в Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет се прекратяват при условията и по реда на чл. 328, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда от влизането в сила на измененията в Устройствения правилник на Агенция "Митници".

§ 30. Правомощията на надзорния съвет, на изпълнителния директор и на заместник изпълнителните директори на Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет се прекратяват от датата на влизане в сила на този закон.

.....
ЗАКОН за изменение и допълнение на
Закона за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.12.2009 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 59. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Този закон въвежда:

1. Конвенцията за създаване на Европейската полицейска служба (Европол), приета на 26 юли 1995 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) (необнародвана), и Решение 2002/187/ПВР на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност.

2. Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите - членки на Европейския съюз.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 60. С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в МВР се запазват съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.

§ 61. С влизането в сила на този закон заварените трудови правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в МВР, не се прекратяват съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 62. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Заварените разследващи полицаи, които не отговарят на изискванията на чл. 217, ал. 1, изпълняват възложените им функции по разследване в срок до две години от влизането в сила на този закон.

§ 63. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Министерството на вътрешните работи е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Министерството на извънредните ситуации, закрито с Решението на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.), както и на документите, които не подлежат на архивиране по реда на Закона за Националния архивен фонд.

§ 64. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Държавни служители в служебни правоотношения и служители по трудови правоотношения с министъра на извънредните ситуации, които осъществяват функции, свързани със защита при бедствия и осигуряване на гражданите на достъп до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешно повикване с единен европейски номер 112 към датата на влизане в сила на Решението на Народното събрание за приемане на структурата на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.), с което Министерството на извънредните ситуации се закрива, се назначават в МВР без провеждане на конкурс и без да са налице специфичните изисквания на чл. 179, ал. 1, т. 4 и ал. 3.

§ 65. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) До 31 декември 2009 г. на служителите по § 64 се изплащат възнагражденията, добавките и парите за облекло, определени по досегашния ред.

§ 66. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Специалната куриерска служба, не се прекратяват, а се преобразуват съответно в служебни или трудови правоотношения на служители на Министерството на вътрешните работи, като служителите се назначават на длъжностите, които заемат към момента на преобразуване на правоотношенията.

§ 91. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г. и бр. 12, 32, 41, 42, 75 и 82 от 2009 г.) чл. 106 се изменя така:

§ 100. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, 2, 21, 36, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 70 и 91, които влизат в сила от деня на обнародването му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за горите
(ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.)

§ 3. (1) Не подлежат на промяна на предназначението по реда на този закон и не може да бъде извършвано строителство в поземлени имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

(2) Ограничението по ал. 1 се прилага и при промяна на собствеността на имотите, с изключение на случаите, когато съответната горска територия се придобива от държавата.

(3) Ограничението по ал. 1 не се прилага, когато промяната на предназначението е за изграждане на национален обект или на общински обект от първостепенно значение, по смисъла на Закона за държавната собственост и Закона за устройство на територията, които стават публична държавна или общинска собственост.

(4) В едномесечен срок от деня на обнародването на закона Министерството на земеделието и храните обнародва в "Държавен вестник" списък на имотите по ал. 1.

(5) В 14-дневен срок от обнародването на списъка по ал. 4 Агенцията по геодезия, картография и кадастър, общинските служби по земеделие и Агенцията по вписванията отразяват ограниченията по ал. 1 в кадастралните карти, съответно в картите на възстановената собственост, и в имотния регистър.

§ 4. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на закона министърът на земеделието и храните със заповед назначава областни комисии, които изготвят списъци на поземлени имоти в горски територии, притежаващи характеристиката на гора, по смисъла на чл. 2, ал. 1, т. 1, които към деня на влизане в сила на закона не са отразени като такива в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав: председател - представител на областната дирекция "Земеделие", и членове: представител на съответната община, определен от кмета на общината, представител на съответната общинска служба по земеделие, представител на съответната служба по геодезия, картография и кадастър и представител на съответната регионална дирекция на горите.

(3) Областната комисия извършва на място по документи и чрез цифровата ортофотокарта проверка за наличието на имоти по ал. 1 в териториалния обхват на дейност на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство и изготвя протокол за работата си, към който прилага списък на имотите. В протокола се описват размерът на имотите, видът и произходът на гората и се прилага скица на имота и таксационна характеристика.

(4) Протоколът по ал. 3 се предоставя в 6-месечен срок от влизането в сила на закона на министъра на земеделието и храните за утвърждаване.

(5) В 14-дневен срок от утвърждаването на протокола по ал. 4 министърът на земеделието и храните издава заповед за определяне на имотите като горска територия. Заповедта се изпраща на общинската служба по земеделие или на службата по геодезия, картография и кадастър.

(6) Заповедта по ал. 5 се връчва на собствениците на имотите по ал. 1 и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) След влизането в сила на заповедта по ал. 5 копие от нея се изпраща на регионалната дирекция по горите и на съответната служба по геодезия, картография и кадастър, ако за територията има одобрена кадастрална карта, или на общинската служба по земеделие за отразяване на имотите като горска територия в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост.

§ 5. (1) Заявленията за изключване на площи от горския фонд, за предоставяне право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд, както и тези по § 123 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на отменения Закон за горите (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 29 и 34 от 2006 г.), подадени до влизането в сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред, като оценките на имотите се определят по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2 от този закон, ако е изтекъл срокът на валидност на удостоверение за оценка, издадено по реда на Наредбата за определяне на базисни цени, цени за изключените площи, учредяване право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд (обн., ДВ, бр. 101 от 2003 г.; изм., бр. 39 от 2004 г., бр. 6 от 2005 г., бр. 1 от 2007 г., бр. 38 от 2010 г.).

(2) Процедурите по чл. 15б от отменения Закон за горите, започнали до влизането в сила на този закон, се прекратяват.

(3) Процедури, започнали по реда на чл. 14г, ал. 2 от отменения Закон за горите, се довършват по досегашния ред, в случай че лицето, по чието искане е станало изключването:

1. е подало или в тримесечен срок от влизането в сила на този закон подаде заявление, към което са приложени всички изискуеми документи, и

2. заплати дължимата цена по сделката в 6-месечен срок от влизането в сила на заповедта за продажба, замяна или учредяване на ограничено вещно право.

(4) В случай че не бъдат изпълнени изискванията на ал. 3, правата на лицата, в полза на които е постановена промяна на предназначението, се погасяват.

(5) В случаите по ал. 4 министърът на земеделието и храните издава заповед за отразяване на имотите като горска територия, копие от която се изпраща на регионалната дирекция по горите и в съответната служба по геодезия, картография и кадастър или в общинската служба по земеделие за нанасяне на промените в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост, както и искане по реда на Закона за устройство на територията за изменение на съответния действащ устройствен план.

(6) Когато подробни устройствени планове се разработват за поземлени имоти в горски територии, които подлежат на продажба по реда на § 123 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на отменения Закон за горите (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 29 и 34 от 2006 г.), нормативно определената прилежаща площ - обект на продажба, се определя на базата на пределно допустимите нормативи за плътност и интензивност на застрояване за отделните видове територии и устройствени зони.

(7) Разпоредбите на чл. 73, ал. 5 и чл. 78, ал. 4, т. 2 и ал. 7 се прилагат и за производства по отменения Закон за горите по изключване и промяна предназначението на гори и земи от горския фонд за изграждане на национални обекти и общински обекти от първостепенно значение, които не са приключили към датата на влизане в сила на закона.

(8) Разпоредбата на чл. 78, ал. 3, т. 2 не се прилага за приключили процедури по отменения Закон за горите.

(9) Когато към деня на влизане в сила на закона е дадено предварително съгласуване за изключване на площи от горския фонд или е подадено искане за предварително съгласуване, процедурата за промяна на предназначението на съответните имоти се довършва по досегашния ред.

§ 6. (1) Горски територии, включени в границите на урбанизирани територии - населени места и селищни образувания, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени до 1 юни 1973 г., се смятат с променено предназначение и за тях не се извършват процедури за промяна на предназначението по реда на този закон. Промяната на функционалното предназначение и на регулационните отреждания за тези земи се извършват по реда на Закона за устройство на територията.

(2) За горски територии, включени в границите на урбанизирани територии - населени места и селищни образувания, определени с подробен устройствен план, със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени след 1 юни 1973 г., за които не са извършени процедури за промяна на предназначението по отменения Закон за горите, се провежда процедура за промяна на предназначението по този закон по инициатива на собствениците им.

(3) В случаите по ал. 2, когато териториите се застроени, определянето на цената за промяна на предназначението се извършва на базата на данните от последния лесоустройствен проект, преди застрояването.

§ 7. (1) От деня на влизане в сила на закона държавните горски разсадници, създадени върху земеделски или урбанизирани територии, стават горски територии.

(2) В едногодишен срок от влизането в сила на закона директорът на регионалната дирекция по горите прави искане пред съответните общински служби по земеделие, както и пред службите по геодезия, картография и кадастър за отразяване на имотите по ал. 1 като горска територия в картата на възстановената собственост, съответно в кадастралната карта.

§ 8. Висшите училища и научноизследователските институти и станции, чиято основна дейност е свързана с проучванията в горите и с подготовката на кадри за горите, запазват правата, които са им предоставени със закон или с акт на Министерския съвет, върху горски територии за изследователска и учебно-опитна дейност.

§ 9. (1) В 7-дневен срок от влизането в сила на закона министърът на земеделието и храните издава заповеди за определяне районите на дейност на държавните предприятия по приложение № 1 и техните седалища.

- (2) От датата на вписването в търговския регистър държавните предприятия по приложение № 1 са правоприменици на активите и пасивите, както и на архива на съответните държавни ловни стопанства по приложение № 2, т. 1 - 25 от Закона за лова и опазване на дивеча, както и на съществуващите към деня на влизане в сила на закона държавни горски стопанства.
- (3) От датата на вписването в търговския регистър на държавните предприятия по приложение № 1 съществуващите към деня на влизане в сила на закона държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства по ал. 2 стават териториални поделения на държавното предприятие, в чийто район на дейност попадат.
- (4) Когато към датата на вписването в търговския регистър по ал. 3 районът на дейност на държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство попада в района на дейност на две или повече държавни предприятия по приложение № 1, съответното стопанство става териториално поделение на предприятието, в чийто район е седалището му.
- (5) Районите на дейност на териториалните поделения по ал. 3 и 4 обхващат районите на дейност, съответно териториалния обхват на дейност на съществуващите към деня на влизане в сила на закона държавни ловни стопанства и държавни горски стопанства.
- (6) От датата на вписването в търговския регистър на държавните предприятия по приложение № 1 се заличава регистрацията на съответните държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства.
- (7) Границите на ловностопанските райони, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните до влизането в сила на закона, се запазват.
- (8) Сключените от държавните горски и ловни стопанства по ал. 2 и 3 към деня на влизане в сила на закона договори по чл. 9, ал. 12, чл. 36л от Закона за лова и опазване на дивеча, както и договорите за предоставяне стопанисването на дивеча на ловните сдружения запазват действието си.
- (9) Съществуващите към деня на обнародване на закона държавни ловни стопанства "Беглика", "Миджур", "Сеслав", "Разлог", "Тервел", "Родопи", "Преслав", "Тунджа", "Котел", "Болярка", "Ракитово" и "Алабак" стават държавни горски стопанства.
- (10) Сключените с директорите на държавните ловни стопанства по ал. 9 договори за управление запазват действието си, а трудовите правоотношения на работниците и служителите се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.
- (11) Договорите по чл. 9, ал. 12 от Закона за лова и опазване на дивеча, сключени от държавните ловни стопанства по ал. 9, както и договорите за предоставяне стопанисването на дивеча на ловните сдружения запазват действието си.

§ 10. До вписването в търговския регистър на държавните предприятия по приложение № 1 за събирането на постъпления и извършването на плащания се ползват досегашните банкови сметки на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

§ 11. Държавните предприятия по приложение № 1 превеждат в бюджета на Министерството на земеделието и храните за 2011 г. 50 на сто, а за 2012 г. - 25 на сто, от средствата по чл. 179, ал. 1.

§ 12. Директорите на съществуващите към деня на влизане в сила на закона държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства преминават на работа като директори на съответните териториални поделения на държавните предприятия по приложение № 1 и сключват договор за управление с директора на предприятието.

§ 13. Трудовите правоотношения на работниците и служителите в съществуващите към деня на влизане в сила на закона държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда и преминават на работа в съответните териториални поделения на държавните предприятия по приложение № 1.

§ 14. В определения им район на дейност учебно-опитните горски стопанства извършват дейностите и изпълняват функциите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, възложени им с този закон, Закона за лова и опазване на дивеча и подзаконовите актове по прилагането им, доколкото в друг закон не е предвидено друго.

§ 15. В 6-месечен срок от приемане на наредбата по чл. 175 директорите на държавните предприятия и директорите на териториалните поделения утвърждават поименните щатни разписания на длъжностите в централните управления, съответно в териториалните поделения на предприятията, и привеждат трудовите възнаграждения на служителите и работниците в съответствие с новата система за заплащане на труда.

§ 33. (1) В срок една година от влизането в сила на закона лицата, притежаващи удостоверение за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд, издадени от Лесотехническият университет, Института за гората при Българската академия на науките, Националното управление по горите, Държавната агенция по горите и Изпълнителната агенция по горите, се вписват по право в регистъра по чл. 15 от Закона за независимите оценители.

(2) Вписването по ал. 1 се извършва въз основа на заявление, към което се прилага копие от удостоверението за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд.

(3) След изтичането на срока по ал. 1 оценки на горски територии могат да се извършват само от оценители, вписани в регистъра по ал. 1.

§ 34. Регистрираните до деня на влизане в сила на закона браншови организации се пререгистрират в срок до една година съгласно изискванията му.

§ 35. (1) В едногодишен срок от влизането в сила на закона Изпълнителната агенция по горите пререгистрира лицата, вписани в публичните регистри по чл. 39, ал. 2 и чл. 57а, ал. 1 от отменения Закон за горите.

(2) Лицата, вписани в публичния регистър по чл. 39, ал. 2 от отменения Закон за горите, се вписват в регистъра по чл. 235 и им се издава удостоверение за регистрация, както следва:

1. за дейността "планиране и организация на дейностите по залесяване" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "събиране и добив на семена, производство на фиданки и други репродуктивни материали от горско-дървесни и храстови видове, създаване на горски култури и изготвяне на съпровождащите тези дейности отчетни документи" по отменения Закон за горите;

2. за дейността "маркиране на насаждения, предвидени за сеч" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "маркиране на подлежащи на сеч дървета, отглеждане на млади насаждения (без материален добив), кастрене на стоящи дървета и изготвяне на съпровождащите дейността отчетни документи" по отменения Закон за горите;

3. за дейността "изработване на задания за горскостопански планове и програми и за инвентаризация на горските територии" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд" по отменения Закон за горите;

4. за дейността "изработване на горскостопански планове и програми и инвентаризация на горски територии" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд" по отменения Закон за горите;

5. за дейността "изработване на задания и проекти, планове и програми за защита срещу ерозия и порои и за биологична рекултивация на нарушени терени" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "изработване на задания и проекти, планове и програми за борба срещу ерозията и пороите, и за биологична рекултивация на нарушени терени" по отменения Закон за горите;

6. за дейността "планиране и организация на добива на дървесина" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне на съпровождащите тази дейност документи" по отменения Закон за горите;

7. за дейността "планиране и организация на добива на недървесни горски продукти" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне на съпровождащите тази дейност документи" по отменения Закон за горите;

8. за дейността "изработване на проекти за горски автомобилни пътища и съоръжения към тях" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за "изработване на проекти за горски пътища и съоръжения" по отменения Закон за горите.

(3) Заличава се регистрацията на лица, вписани в публичния регистър по чл. 39, ал. 2 от отменения Закон за горите, за дейностите "оценка на гори и земи от горския фонд", "управление на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини" и "експертизи и консултации по лесовъдски дейности".

(4) Лицата, които са били вписани в регистъра по ал. 3 за дейността "оценка на гори и земи от горския фонд", могат да се впишат в публичния регистър по Закона за независимите оценители в срок до една година от влизането в сила на този закон. До вписването си лицата могат да извършват оценки на горски територии въз основа на удостоверението за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд.

(5) Търговци, вписани в публичния регистър по чл. 57а, ал. 1 от отменения Закон за горите, се вписват в регистъра по чл. 241 и им се издава удостоверение за регистрация, както следва:

1. за дейността "стопанисване на горски територии" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за "възпроизводство на горите" по отменения Закон за горите;

2. за дейността "добив на дървесина" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за "ползване на дървесина от горския фонд" по отменения Закон за горите;

3. за дейността "изработване на планове и програми за управление и развитие на горски територии" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за "устройство на земите и горите от горския фонд и на ловностопанските райони" по отменения Закон за горите.

(6) Пререгистрацията по ал. 1 - 5 се извършва служебно, без заплащане на такси.

(7) Алинея 6 не се прилага в случаите, когато едновременно с пререгистрацията правоимащият е подал заявление за вписване на промяна в обстоятелствата.

(8) До пререгистрацията на лицата по реда на ал. 1 - 7 правото им да извършват дейности в горските територии се удостоверява с удостоверенията за регистрация, издадени по отменения Закон за горите.

(9) Лицата, притежаващи удостоверения за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд, издадени до деня на влизане в сила на закона, имат право да извършват оценка на горски територии до регистрирането им в регистъра по Закона за независимите оценители.

§ 36. (1) В срок до една година от влизането в сила на закона служителите в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, заемащи длъжности, за които се изисква лесовъдско образование, могат да извършват дейности в горските територии, без да са вписани в публичния регистър по чл. 235.

(2) В срока по ал. 1 съответните служители следва да се впишат в публичния регистър по чл. 235.

(3) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства могат да използват притежаваните от тях контролни горски марки в срок до две години от влизането в сила на закона, като ги предоставят:

1. на служителите си с лесовъдско образование, независимо дали са вписани в регистъра по чл. 235 - до изтичането на срока по ал. 1;

2. на служителите си с лесовъдско образование, вписани в публичния регистър по чл. 235 - след изтичането на срока по ал. 1.

§ 37. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите утвърждава със заповед образци на документи по закона, ако с нормативен акт не е предвиден друг ред. Образците се публикуват на интернет страницата на Изпълнителната агенция по горите.

(2) Със заповедта по ал. 1 се определят и условията и редът за предоставяне и отчитане на документите, както и документите, които могат да бъдат подавани в електронен вид.

§ 38. (1) Издадените въз основа на отменения Закон за горите подзаконовни нормативни актове се прилагат, доколкото не противоречат на закона.

(2) До приемането на областни планове за развитие на горските територии категоризирането и прекатегоризирането на горските територии се извършват при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 1.

(3) Подзаконовите нормативни актове, издадени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите в изпълнение на разпоредбите на закона, се обнародват в "Държавен вестник".

§ 39. В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет привежда в съответствие с него устройствения правилник на Изпълнителната агенция по горите.

.....

ЗАКОН за изменение и допълнение
на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

.....

Допълнителни разпоредби

§ 16. Този закон въвежда изискванията на Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури (ОВ, L 319/59 от 29 ноември 2008 г.).

§ 17. Изискванията и процедурите по този закон, свързани с управлението на безопасността на пътната инфраструктура, не се прилагат за тунелите по републиканските пътища, които са част от трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България, определени в Наредба № 1 за минималните изисквания за безопасност в тунели по републиканските пътища, които съвпадат с трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България (обн., ДВ, бр. 34 от 2007 г.; изм., бр. 58 от 2007 г. и бр. 102 от 2008 г.).

Преходни и заключителни разпоредби

§ 18. Разпоредбата на § 11 относно чл. 36г влиза в сила от 1 юли 2012 г.

§ 19. Наредбата по чл. 36д, ал. 3 се приема в тримесечен срок след влизането в сила на този закон.

§ 20. Наредбата по чл. 36ж, ал. 3 се приема в 6-месечен срок след влизането в сила на този закон.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 55 от 2011 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.)

§ 11. (1) Ръководителят на управляващия орган на Оперативна програма "Транспорт" и изпълнителният директор на Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" подписват оперативно споразумение за изпълнението на проекти, финансирани от

Оперативна програма "Транспорт", Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз след включване на компанията като бенефициент по Оперативна програма "Транспорт".

(2) Правата и задълженията на Агенция "Пътна инфраструктура" по подготовката и изграждането на автомагистрала "Струма", на неизградената част от автомагистрала "Хемус" в участъка от град Ябланица до пресичането северно от град Шумен с път I-7 "Граница Румъния - о.п. Силистра - о.п. Шумен - Върбица - о.п. Ямбол - Лесово - Граница Турция" и на автомагистрала "Черно море" се прехвърлят от Агенция "Пътна инфраструктура" на Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" в едномесечен срок от подписването на оперативното споразумение по ал. 1.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.).

§ 12. В едномесечен срок от подписването на оперативното споразумение по § 11, ал. 1 Агенция "Пътна инфраструктура" предава на компанията цялата налична документация за проектите по чл. 28б, ал. 1.

§ 13. Агенция "Пътна инфраструктура" и Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" изработват, приемат и представят на министъра на регионалното развитие и благоустройството за одобряване проект на програмите си в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.)

.....
§ 84. (В сила от 18.05.2012 г. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;
2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;
2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В brutната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;
2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.)

§ 54. (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Национална полиция" е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Главна дирекция "Криминална полиция" и на Главна дирекция "Охранителна полиция".

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Охранителна полиция" се осъществява от директора на Главна дирекция "Национална полиция".

§ 55. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Криминална полиция" и в Главна дирекция "Охранителна полиция", се преобразуват съответно в служебни и трудови правоотношения на държавни служители и на лица, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Национална полиция".

§ 56. Издадените подзаконовни нормативни актове преди влизането в сила на този закон се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не му противоречат.

§ 57. Стажът, придобит по Закона за държавния служител и по Кодекса на труда от служителите по § 64 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 93 от 2009 г.), се зачита за работа при един и същ работодател, съответно орган по назначаване.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 47 от 2012 г.)

§ 5. Издадените до влизането в сила на този закон безсрочни разрешения за експлоатация на рекламни съоръжения остават валидни за срок до 5 години от датата на влизане в сила на този закон.

§ 6. (1) Неприклучилите производства по подадените преди влизането в сила на този закон заявления/искания за издаване на разрешения за специално ползване на пътя чрез

изграждане на крайпътни обслужващи комплекси и пътни връзки към тях в обхвата и в обслужващите зони на автомагистралите се приключват при условията, действали преди влизането в сила на този закон.

(2) Разрешения за експлоатация на крайпътни обслужващи комплекси в обхвата и в обслужващите зони на автомагистралите, за които до влизането в сила на този закон има издадени разрешения за специално ползване на пътя чрез изграждане на обекта и на пътна връзка към него, се издават при условията, действали преди влизането в сила на този закон.

§ 7. Министерският съвет приема измененията в наредбата по чл. 18, ал. 5 в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.)

§ 56. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г. и бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

2. В останалите текстове на закона думите "Министерството на регионалното развитие и благоустройството", "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "министърът на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "Министерството на регионалното развитие", "министъра на регионалното развитие" и "министърът на регионалното развитие".

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 16 от 2014 г.)

§ 5. Този закон въвежда разпоредбите на чл. 1, параграф 2, чл. 7а от Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г. за изменение на Директива 1999/62/ЕО относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури (ОВ, L 269/1 от 14 октомври 2011 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.)

§ 56. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г. и бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения:

2. В останалите текстове на закона думите "Министерството на регионалното развитие", "министъра на регионалното развитие" и "министърът на регионалното развитие" се заменят съответно с "Министерството на регионалното развитие и благоустройството", "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "министърът на регионалното развитие и благоустройството".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 30 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.)

§ 6. Прекратява се дейността на държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" от деня на влизане в сила на този закон.

§ 7. (1) Трудовите правоотношения със служителите на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" се уреждат при условията на чл. 328, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда, като разпоредбите на чл. 123 от Кодекса на труда не се прилагат.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството да предприеме съответните действия за заличаване на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" от търговския регистър и да прекрати договорите за управление на членовете на управителния съвет в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

(3) Пълномощията на изпълнителния директор и на членовете на управителния съвет на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" се прекратяват от датата на вписването по ал. 2.

§ 8. Всички активи, пасиви, архивът и другите права и задължения на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" преминават към Агенция "Пътна инфраструктура".

§ 9. (1) Наличните средства на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" се възстановяват чрез трансфер по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството да извърши промени по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството по реда на чл. 112, ал. 3 от Закона за публичните финанси за сметка на неусвоената сума от предвидения за прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" трансфер за 2016 г.

§ 10. Министерският съвет да извърши по реда на чл. 79 и чл. 81, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2016 г. произтичащите от прилагането на § 5, 6, 7 и 8 от този закон промени в показателите по чл. 22, ал. 1, раздел II "РАЗХОДИ", т. 1.1 и ал. 3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2016 г.

§ 11. Наличната към деня на влизането в сила на този закон информация и документация в оригинал във връзка с обектите по отменения чл. 28б – автомагистрала "Хемус", автомагистрала "Струма" и автомагистрала "Черно море", както и други обекти и всички проекти, финансирани по Оперативна програма "Транспорт" 2007 – 2013 и Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014 – 2020, включително в електронен вид, се предават на оправомощени от председателя на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" длъжностни лица в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

§ 12. Агенция "Пътна инфраструктура" осигурява поддържането на актуална информация за хода на всички процедури, открити от прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти".

§ 13. В срок до един месец от влизането в сила на този закон упълномощени от изпълнителния директор на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" длъжностни лица предават на оправомощени от председателя на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" длъжностни лица всички преписки по заявления и открити процедури, свързани с обектите по отменения чл. 28б

– автомагистрала "Хемус", автомагистрала "Струма" и автомагистрала "Черно море", които не са приключили. След предаването на преписките процедурите, започнали до влизането в сила на този закон, се довършват от Агенция "Пътна инфраструктура".

§ 14. Дължимите към момента на влизане в сила на този закон плащания се администрират от Агенция "Пътна инфраструктура".

§ 15. Имотите – държавна собственост, и движимите вещи на прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" се ползват от Агенция "Пътна инфраструктура" за изпълнение на функциите на агенцията до предоставянето им при условията и по реда на Закона за държавната собственост.

§ 16. Ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма "Транспорт" 2007 – 2013 и ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура 2014 – 2020", и председателят на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" – ръководител на бенефициента, подписват споразумение за изпълнението на проектите, финансирани от Оперативна програма "Транспорт" 2007 – 2013 и Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура 2014 – 2020", Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз, по които бенефициент е прекратеното държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти".

§ 17. Образованите, но неприключили до влизането в сила на този закон административни и съдебни производства във връзка с обектите по отменения чл. 286 се довършват от Агенция "Пътна инфраструктура".

§ 18. Разходите по прекратяването на дейността на държавно предприятие Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти", включително за обезщетенията по Кодекса на труда, са за сметка на бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 18. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм. бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г., бр. 10, 14, 37, 61, 95 и 101 от 2015 г. и бр. 30 от 2016 г.) в чл. 10е се създава ал. 3:

§ 19. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., с изключение на:

1. параграф 13, ал. 2, т. 2, който влиза в сила от 1-во число на месеца, следващ датата на обнародването му в "Държавен вестник";
2. параграфи 2, 8, 9, 10, 17 и 18, които влизат в сила от датата на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 11 от 2017 г., в сила от 31.01.2017 г.)

§ 8. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 3, т. 1 относно чл. 10а, ал. 3, изречение първо и трето в частта "тримесечна", изречение четвърто в частта "три месеца", както и за едногодишния срок на валидност на годишната винетка от деня на нейното закупуване, и т. 4 относно ал. 14, които влизат в сила от 1 януари 2018 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г., изм., бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм., бр. 60 от 2020 г., в сила от 28.03.2020 г.)

§ 17. Министерският съвет привежда в съответствие с този закон актовете по прилагането му в срок до два месеца от влизането в сила на този закон.

.....

§ 19. Агенция "Пътна инфраструктура" преустановява издаването на годишни винетни стикери за пътни превозни средства с обща технически допустима маса над 3,5 тона от влизането в сила на този закон.

§ 19а. (Нов – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Таксуването на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона с таксата по чл. 10, ал. 1, т. 2 – тол такса, се прилага от деня, следващ деня на обнародването в "Държавен вестник" на решение на Министерския съвет, по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството, но не по-късно от 1 март 2020 г.

§ 20. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) До прилагането на таксуването с таксата по чл. 10, ал. 1, т. 2 пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона заплащат таксата по чл. 10, ал. 1, т. 1 – винетна такса за месечна, седмична или дневна електронна винетка.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) До прилагането на таксуването с таксата по чл. 10, ал. 1, т. 2:

1. за намаляване на вредното въздействие върху околната среда от пътните превозни средства се заплащат по-ниските такси за пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕЕV" и по-висока, определени в тарифата по чл. 10, ал. 6;

2. пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО 0", "ЕВРО I", "ЕВРО II", както и пътните превозни средства, за които не може да бъде доказана екологична категория по т. 1, заплащат общия размер на таксите по чл. 10, ал. 6;

3. правото да се заплати по-ниската такса съгласно т. 1 за пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕЕV" и по-висока, се доказва с представяне на оригинал или нотариално заверено копие на свидетелството за регистрация на пътното превозно средство – Част I, когато в т. V9 е вписано с думи "ЕВРО/EURO III, IV, V" или "ЕЕV", и/или със сертификат за съответствие по Резолюция СЕМТ/СМ(2001)9Final, Резолюция СЕМТ/СМ(2005)9 FINAL, Резолюция ITF/TMB/TR(2008)12 и валиден сертификат за техническа изправност. При условие че в свидетелството за регистрация не е вписана категорията ЕВРО/EURO на пътното превозно средство и то не притежава валиден сертификат за съответствие, за всички пътни превозни средства с дата на първоначална регистрация след 30 септември 2001 г. се приема, че отговарят най-малко на категория "ЕВРО III" и могат да се ползват от правото да се заплаща по-ниска такса съгласно т. 1.

§ 21. От влизането в сила на този закон хартиени винетни стикери за всички видове пътни превозни средства се валидизират (перфорират) при закупуване и имат валидност от деня на валидизирането (перфорирането).

§ 22. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) От влизането в сила на този закон платената винетна такса за пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона важи най-късно до изтичане на валидността ѝ, като в този случай тол такса не се дължи.

§ 23. (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) От деня, следващ деня на обнародването на решението на Министерския съвет по § 19а в "Държавен вестник", но не по-късно от 1 март 2020 г. за преминаване по платената пътна мрежа от пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона с българска или с чуждестранна регистрация се събират само таксите по чл. 10, ал. 1, т. 2.

§ 24. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Собствениците или ползвателите на пътно превозно средство с обща технически допустима максимална маса до или равна на 3,5 тона, закупили хартиен винетен стикер, чиято валидност изтича след 1 януари 2019 г., запазват правото си да ползват платената пътна мрежа до изтичане на срока на валидност на хартиения винетен стикер. Собствениците или ползвателите на пътно превозно средство с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, закупили хартиен винетен стикер, чиято валидност изтича след 1 януари 2019 г., запазват правото си да ползват платената пътна мрежа до изтичане на срока на валидност на хартиения винетен стикер.

§ 25. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) За периода от 1 януари 2019 г. до прилагането на таксуването с таксата по чл. 10, ал. 1, т. 2, при установено движение по платената пътна мрежа от пътно превозно средство с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, за което не е заплатена винетна такса и за което не се заплати компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2, минималната пътна такса, която се дължи за това ползване, по смисъла на чл. 10а, ал. 2, е седмична винетна такса, дължима за съответното пътно превозно средство.

§ 26. Собственикът и ползвателят на пътното превозно средство са длъжни да не премахват залепената на стъклото на пътното превозно средство част на винетния стикер до датата на изтичане на неговата валидност.

§ 27. (Отм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 15.07.2019 г.).

§ 28. (Отм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.).

§ 29. (Отм. – ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.).

.....

§ 33. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 1, т. 1, § 3 и 16, които влизат в сила от 16 август 2019 г.;
2. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) параграф 2, който влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на чл. 10а, ал. 1, 6 и 7, които влизат в сила по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона от 16 август 2019 г.;
3. (изм. – ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 28.03.2020 г.) параграф 32, който влиза в сила в 9-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник", с изключение на т. 1, буква "а" – относно чл. 7б, ал. 2 за устройствата за мобилно видеонаблюдение и чл. 7б, ал. 4, и т. 5 – относно чл. 95а, ал. 2, чл. 95б, т. 2 и чл. 95в, които влизат в сила в 30-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата (ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

.....
§ 22. Законът влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на:

1. параграф 21, т. 1, буква "в", която влиза в сила от 1 март 2019 г.;
2. параграф 4, т. 2 относно чл. 139, ал. 7, § 10 относно чл. 167, ал. 3а и § 14, т. 2 относно чл. 179, ал. 3а, 3б, 3г и 3ж, които влизат в сила от 16 август 2019 г.;
3. параграф 14, т. 1 относно чл. 179, ал. 3 по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, която влиза в сила от 16 август 2019 г.;
4. параграф 8, т. 2, буква "в", която влиза в сила от 1 май 2019 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)

§ 8. (В сила от 16.08.2019 г. - ДВ, бр. 60 от 2019 г.) (1) До прилагане на таксуването с таксата по чл. 10, ал. 1, т. 2 размерът на винетните такси за пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона е не по-висок от следните максимални размери на таксите за ползване на инфраструктура в евро, включително административните разходи, определени на годишна база, както следва:

	Максимум три оси	Минимум четири оси
ЕВРО 0	1 407	2 359
ЕВРО I	1 223	2 042
ЕВРО II	1 065	1 776
ЕВРО III	926	1 543
ЕВРО IV и по-малко замърсяващи	842	1 404

(2) Таксите за ползване на инфраструктурата от пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона са пропорционални на продължителността на ползването и имат валидност за ден, седмица и месец. Месечният размер е не по-висок от 10 на сто от годишния размер, седмичният размер – не по-висок от 5 на сто от годишния размер, а дневният размер – не по-висок от 2 на сто от годишния размер.

(3) Максималната дневна такса за ползване на пътната инфраструктура от пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона е 12 евро.

.....
§ 10. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 1, т. 1, § 2, § 8 и § 9, т. 3, които влизат в сила от 16 август 2019 г.;
2. параграф 7, т. 7, който влиза в сила от 15 юли 2019 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.)

§ 24. (1) Изискванията по чл. 36д, ал. 1, т. 1, 2 и 3 не се отнасят за одиторите по пътна безопасност, на които към влизането в сила на този закон са издадени сертификати за професионална квалификация.

(2) Одиторите по пътна безопасност, на които към влизането в сила на този закон са издадени сертификати за професионална квалификация, се вписват в регистъра по чл. 36з1, ал. 1 по ред и в срок, определени в наредбата по чл. 36б, ал. 9.

(3) Одиторите по пътна безопасност, на които към влизането в сила на този закон са издадени сертификати за професионална квалификация, могат да изпълняват дейността си по досегашния ред до създаването на регистъра по чл. 36з¹, ал. 1.

§ 25. Първото определяне на обхвата по чл. 36б, ал. 6 относно списъка на пътищата, включени и изключени от обхвата на процедурите по чл. 36б, ал. 1, се докладва на Европейската комисия до 17 декември 2021 г.

§ 26. Осигуряването на достъп до единната електронна платформа по чл. 36н, ал. 1 се осъществява в двегодишен срок от влизането в сила на този закон.

§ 27. Първата цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа се извършва до 31 декември 2024 г. и въз основа на резултатите от нея Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" предоставя на Европейската комисия доклад за класифицирането на безопасността на пътната мрежа до 31 октомври 2025 г.

§ 28. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата по чл. 36б, ал. 9.

§ 29. Наредбата по чл. 36д, ал. 3 се прилага до влизането в сила на наредбата по чл. 36б, ал. 9, доколкото не противоречи на този закон.

.....

§ 34. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 18 – относно чл. 36м, ал. 3, който влиза в сила една година след обнародването на закона в "Държавен вестник", и на § 33, който влиза в сила от 6 април 2021 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.)

.....

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 1, т. 1 относно чл. 10, ал. 2а – 2д, който влиза в сила от 1 август 2023 г.;
2. параграф 2, т. 3 относно чл. 10а, ал. 4а – 4в, който влиза в сила от 1 юни 2023 г.;
3. параграф 3, т. 2 относно чл. 10б, ал. 7 – 9, който влиза в сила от 1 януари 2024 г.;
4. параграф 5, т. 2, буква "а" относно чл. 179, ал. 3д, изречение четвърто и т. 4, буква "б" относно чл. 189ж, ал. 3а, който влиза в сила от 1 януари 2019 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за пътищата
(ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 11. В останалите текстове на закона абревиатурата "ЕУЕСТ" се заменя с "ЕУЕПТ", думите "услуга по електронно събиране на такси за изминато разстояние", "услуги за електронно събиране на такси за изминато разстояние" и "услугите за електронно събиране на такси за изминато разстояние" се заменят съответно с "услуга за пътно таксуване", "услуги за пътно таксуване" и "услугите за пътно таксуване" и навсякъде думите "министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията" и "министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията" се заменят съответно с "министъра на транспорта и съобщенията" и "министърът на транспорта и съобщенията".

Заклучителни разпоредби

.....

§ 13. Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредбата по чл. 10м, ал. 17 от Закона за пътищата в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

Приложение № 1

към чл. 10, ал. 1, т. 1
(Ново - ДВ, бр. 43 от 2008 г.,
изм., бр. 16 от 2014 г.,
бр. 89 от 2017 г.,
отм., бр. 80 от 2018 г.,
в сила от 16.08.2019 г.)

Приложение № 2

към § 1, т. 19
(Ново - ДВ, бр. 43 от 2008 г.,
изм., бр. 105 от 2018 г.,
в сила от 1.01.2019 г.)

Екологични категории на моторните превозни средства

Превозно средство ЕВРО 0

Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh
12,3	2,6	15,8

Превозно средство ЕВРО I и II

	Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh	Маса на праховите частици (PT), g/kWh
ПС „ЕВРО I“	4,9	1,23	9,0	0,4 ⁽¹⁾
ПС „ЕВРО II“	4,0	1,1	7,0	0,15

⁽¹⁾ Коефициент 1,7 се прилага към емисионните ограничения на прахови частици при двигатели с мощност 85 kW или по-малка.

Превозни средства „ЕВРО III“, „ЕВРО IV“, „ЕВРО V“, „ЕВРО VI“, „ЕЕV“

Специфичната маса на въглеродния оксид, общата маса на въглеводородите, азотните оксиди и праховите частици, непрозрачността на отработилия газ и броят на праховите частици не трябва да превишават следните стойности: ⁽¹⁾

	Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh	Маса на праховите частици (PT), g/kWh	Отработен газ, m ⁻¹	Брой на праховите частици #/kWh
ЕВРО III	2,1	0,66	5,0	0,10 ⁽²⁾	0,8	
ЕВРО IV	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5	

ЕВРО V	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
ЕВРО VI	1,5	0,13	0,4	0,01	8×10^{11}
EEV	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

⁽¹⁾ Специфичната маса на въглеродния оксид, общата маса на въглеводородите, азотните оксиди и праховите частици се определят чрез ESC тест за категории "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V" и "EEV" и чрез WHSC тест за категория "ЕВРО VI".

Непрозрачността на отработилия газ се определя чрез ELR тест за категории "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V" и "EEV".

Броят на праховите частици се определя чрез WHSC тест за категория "ЕВРО VI".

По отношение на категории "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V" и "EEV" един цикъл на изпитване се състои от последователност от точки, определени при изпитването, като всяка точка се определя на основание на скорост и въртящ момент, когато двигателят е в установен режим на работа (ESC изпитване) или при неустановени работни условия (ETC и ELR изпитвания).

⁽²⁾ 0,13 за двигатели с работен обем на цилиндъра, по-малък от $0,7 \text{ dm}^3$, и номиналната честота на въртене надвишава 3000 min^{-1} .